

BLOGI HOITOTYÖN OPETTAJAN JA OHJAAJAN YHTEYDENPIDON JA
YHTEISTYÖN VÄLINEENÄ OHJATUSSA HARJOITTELUSSA

Anna-Maija Karapuu
PRO GRADU –TUTKIELMA
Hoitotiede
Turun yliopisto
Hoitotieteen laitos
Tammikuu 2015

TIIVISTELMÄ
TURUN YLIOPISTO
Hoitotieteen laitos

KARAPUU ANNA-MAIJA;

Blogi hoitotyön opettajan ja ohjaajan
yhteydenpidon ja yhteistyön välineenä
ohjatussa harjoittelussa

Pro gradu, 53 s. 15 s. liitteitä
Hoitotiede
Tammikuu 2015

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata opettajan ja ohjaajan välistä yhteistyötä ja yhteydenpitoa ohjatussa harjoittelussa. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata ohjaajan näkemyksiä blogin käytöstä ohjatussa harjoittelussa sekä yhteydenpitoa blogia käyttäneiden opettajien ja ohjaajien välillä. Tavoitteena oli tuottaa tietoa harjoittelun ohjauksesta. Tutkimus tehtiin osana Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijaohjauksen kehittämishanketta ja siihen osallistui Satakunnan alueella olevien harjoittelupaikkojen ohjaajia.

Tutkimusaineisto koostui Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ohjatun harjoittelun ohjaajista. Ohjaajat kirjoittivat opiskelijan ja opettajan kanssa blogia Moodle-oppimisympäristöllä harjoittelun ajan. Ohjaajat (n=31) vastasivat harjoittelun jälkeen Webropol-pohjaiseen kyselyyn. Aineisto analysoitiin kuvailevin tilastollisin menetelmin SPSS-ohjelman avulla.

Tutkimuksen perusteella ohjaajat kokivat tarvitsevansa opettajaa ohjatun harjoittelun aikana, ja opettajaan otettiin yhteyttä opiskelijaa koskeissa ongelmissa. Yhteyttä opettajaan pidettiin sähköpostin ja puhelimen avulla, mutta myös kasvotusten tapaamalla. Suurin osa (77%) ohjaajista tapasi opettajaa kasvotusten, mutta vajaa neljäsosa (20%) ei tavannut opettajaa lainkaan harjoittelun aikana. Ohjaajat eivät kokeneet blogia mielekkääksi opettajan ja ohjaajan välisen yhteydenpidon välineeksi. Blogikirjoittaminen ei lisännyt opettajan ja ohjaajan yhteistyötä eikä sitä nähty teorian ja käytännön välisen "kuilun" kaventajana. Blogikirjoittaminen vähensi sähköpostin käyttöä yhteydenpidon välineenä harjoittelun aikana.

Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoiden ohjaajat tapaavat opettajan kasvotusten harjoittelun aikana. Opettajaan pidetään yhteyttä lisäksi sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Ohjaajat tarvitsevat opettajaa opiskelijan harjoittelun aikana, mutta opettajaan otetaan yhteyttä lähinnä opiskelijaan liittyvien ongelmien vuoksi. Tämän tutkimuksen perusteella blogikirjoittaminen ei lisää opettajan ja ohjaajan yhteistyötä, mutta se voi vähentää sähköpostin käyttöä harjoittelun aikana.

Asiasanat: hoitotyön ohjaaja, ohjattu harjoittelu, yhteistyö, yhteydenpito, blogi

SUMMARY
UNIVERSITY OF TURKU
Department of Nursing Science

KARAPUU ANNA-MAIJA: Blog as a tool between nursing teacher and supervisor in communication and co-operation during clinical practice

Master's Thesis, 53 p., 15 p. of appendices
Nursing Science
January 2015

The purpose of this study was to describe cooperation and communication between a nursing teacher and a supervisor in the clinical practice. Also, the purpose was to describe the views of the supervisor using blog in the clinical practice and communication between nursing teachers and supervisors, who have used a blog. The objective was to produce information about clinical practice to practical work and teaching. The study was conducted as a part of the development project of the supervisor of Satakunta University of Applied Sciences and some supervisors of clinical practice in Satakunta was participated.

Research material consisted of the clinical supervisors of the students of Satakunta University of Applied Science. The clinical supervisors (n=31) wrote blogs in Moodle e-learning platform with a student and teacher during the practice. Also, after the clinical practice a Webropol-based inquiry was answered by supervisors. Data was analyzed using descriptive statistics with SPSS-program.

Findings of the study suggest that the supervisors experienced that they need the contact with the teacher during the clinical practice, and the teacher was contacted when a student had problems. Teacher was contacted by e-mail and the telephone, also by face-to-face meetings. The majority of the supervisors (77%) met the teacher still face-to-face but approximately fifth (20%) of the supervisors did not meet a teacher at all during the practice. The supervisors did not see the blog as a meaningful communication tool between teacher and supervisor. Blogwriting neither increased the cooperation between teacher and supervisor nor it was seen as narrowing the gap between theory and practice. However, blogwriting reduced the use of the e-mail as a tool of the communication during clinical practice.

Nursing student's supervisors of Satakunta University of Applied Sciences meet a teacher during the clinical practice face-to-face. Contact is also kept with the teacher by e-mail, telephone and face-to-face meetings. The supervisor experienced lack of tutorial support from the teacher while students were in the clinical practice but teachers were contacted in a case on increased tutorial help with the student. According to this study, writing a blog, does not increase the cooperation between the teacher and supervisor. Instead, it may reduce the use on the e-mail during the clinical practice.

Keywords: nursing supervisor, clinical practice, co-operation, communication, blog

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 TIEDONHAUN KUVAUS	6
3 TUTKIMUKSEN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	7
3.1 Ohjaus ja ohjattu harjoittelu hoitotyön koulutuksessa	7
3.2 Hoitotyön opettajan ja ohjaajan yhteistyö ja yhteydenpito	9
3.3 Blogi ja sen käyttö opetuksessa sekä hoitotyön ohjatussa harjoittelussa	10
4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT	12
5 TUTKIMUKSEN EMPIIRINEN TOTEUTUS	12
5.1 Tutkimusasetelma	12
5.2 Tutkimuksen kohderyhmä	13
5.3 Blogialueen luominen ja aineistonkeruu	14
5.4 Aineiston analysointi	15
6 TUTKIMUSTULOKSET	17
6.1 Kohdejoukon kuvaus	17
6.2 Hoitotyön opettajan ja ohjaajan yhteistyö ja yhteydenpito ohjatussa harjoittelussa	19
6.3 Hoitotyön ohjaajien kokemukset blogin käytöstä ohjatussa harjoittelussa	22
7 POHDINTA	25
7.1 Tutkimuksen eettisyys	25
7.2 Tutkimuksen luotettavuus	26
7.3 Tutkimustulosten tarkastelua ja johtopäätökset	28
7.4 Jatkotutkimusaiheet ja tutkimustulosten hyödyntäminen	32

LÄHTEET

LIITTEET

- Liite 1. Tiedonhakuprosessi
- Liite 2. Saatekirje organisaatioille
- Liite 3. Saatekirje ohjaajille
- Liite 4. Ohjeet blogin käyttöön ohjaajat
- Liite 5. Ohjeet blogin käyttöön opiskelijat
- Liite 6. Tutkielman keskeiset artikkelit
- Liite 7. Kysely

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Ohjaajien taustatiedot. (n=31)	18
TAULUKKO 2. Opettajan ja ohjaajan yhteydenpito ennen ohjattua harjoittelua. (n=31)	19
TAULUKKO 3. Opettajan ja ohjaajan yhteydenpito ohjatussa harjoittelussa. (n=31)	20
TAULUKKO 4. Opettajan ja ohjaajan yhteistyö ohjatussa harjoittelussa. (n=31)	21
TAULUKKO 5. Ohjaajan ja opettajan yhteydenpidon muodot harjoittelun aikana. (n=31)	21
TAULUKKO 6. Ohjaajan yhteydenpidon muodot opettajaan tässä harjoittelussa. (n=27)	22
TAULUKKO 7. Ohjaajan kokemus blogikirjoittamisesta ja yhteistyöstä opettajan kanssa harjoittelun aikana. (n=27)	23

KUVIOT

KUVIO 1. Tutkimusprosessi	13
KUVIO 2. Blogikirjoittamisen helppous	23
KUVIO 3. Blogikirjoittamisen vaikeus	23
KUVIO 4. Kirjoitti blogia harjoittelusta	24
KUVIO 5. Väliarvointiin helpompi valmistautua	24
KUVIO 6. Loppuarvointiin helpompi valmistautua	24
KUVIO 7. Sai tukea blogin kautta opettajalta	24
KUVIO 8. Blogi lisäsi yhteistyötä	25
KUVIO 9. Opettaja antoi neuvoja ohjaukseen	25

Turun yliopiston laatuvarmistuksen mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –järjestelmällä.

1 JOHDANTO

Sairaanhoitajaopiskelijoiden ammattikorkeakoulutuksen ohjattuun harjoitteluun liittyvät ohjauskäytänteet ovat muuttuneet viime vuosien aikana voimakkaasti. Hoitotyön opettajien mahdollisuudet osallistua opiskelijan ohjaukseen harjoittelussa ovat vähentyneet. (Luojus 2011.) Opettajan rooli on muuttunut kaiken kaikkiaan 2000-luvulla koko Euroopassa. Yleisistä suosituksista huolimatta opettajien osallistuminen ohjattuun harjoitteluun on kohdannut esteitä ajanpuutteen ja työmäärän vuoksi. (Williams ja Taylor 2008.) Esimerkiksi vuonna 2012 92,5% Turun yliopistollisessa keskussairaalassa harjoittelua suorittamassa olevista sairaanhoidon opiskelijoista ei tavannut opettajaa lainkaan harjoittelun aikana (Tarr 2013). Vertailun vuoksi Saarikosken (2007) tutkimuksessa 4% sairaanhoidon opiskelijoista ei tavannut harjoittelun aikana opettajaa. Käytännöt kuitenkin vaihtelevat eri sairaanhoitopiireissä ja organisaatioissa (Saarikoski ym. 2009).

Opettajan rooli ohjatussa harjoittelussa on laadukkaan kliinisen opetuksen takaaminen ja opiskelijoiden harjoitteluun sijoittumisen tukeminen (Barrett 2007). Harjoittelun pääasiallinen ohjaus on siirtynyt hoitajien tehtäväksi, ja opettajan tehtävänä on toimia koordinoijana (Saarikoski ym. 2009).

Jokelainen (2013) toteaa väitöskirjassaan, että terveydenhuollon ja koulutuksen kumppanuutta tulee lisätä. Toimiva opiskelijaohjaus vaatii saumatonta yhteistyötä toimijoiden kesken. Myös Salminen ym. (2013) totesivat tutkimuksessaan opettajien ja harjoittelun ohjaajien yhteydenpidolla olevan merkitystä teorian ja käytännön yhdistämisessä.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana sähköisen viestinnän (mm. sähköposti, Wiki, blogit, Facebook) käyttö hoitotyön opetuksessa on lisääntynyt (van Wyk 2014). Näiden työkalujen käyttö on laajentanut mahdollisuuksia virtuaalisessa oppimisessa (Myrick ym. 2011). Opetuksessa on myös paljon eri tapoja käyttää blogia. Opiskelijat voivat julkaista omia kirjoituksia, keskustella ryhmissä ja saada vertaistukea. (Churchill 2009.) Blogin käyttö on tehokas tapa osallistaa opiskelijat oppimisprosessiin, koska se mahdollistaa palautteen annon ja yhdistää opiskelijoiden kirjoitukset yhdeksi kokonaisuudeksi (Wink 2009).

Kommunikointi blogin avulla on todettu olevan tehokas tapa lisätä sosiaalisia yhteyksiä ja tiedonsaantia myös hoitajien välillä (Farr 2011). Internet-pohjaisten apuvälineiden käyttö on lisääntynyt myös ohjatussa harjoittelussa (Myrick ym. 2011). Eritoten blogien käyttö on todettu olevan hyvä yhteistyöväline ohjatussa harjoittelussa opiskelijoiden keskinäisessä kommunikoinnissa (Lin 2013). Blogin käytön on todettu rohkaisevan hoitotyön opiskelijoita itsereflektioon sekä edistävän hoitotyön harjoittelua. Opettaja, opiskelijat ja ohjaajat voivat käyttää blogia ohjatussa harjoittelussa keskustellessaan opiskelijoiden harjoittelukokemuksista sekä siinä esiin nousseista ongelmista. (Grassley 2009.) Lisäksi blogin uskotaan auttavan opettajaa ja harjoittelun ohjaajaa heidän välisessä kommunikoinnissa. Tämä yhteydenpidon välineen käyttö on helppo oppia ja se antaa ohjaajalle mahdollisuuden kehittää tietämystään ohjauksesta. (Billings 2009.) Internet-pohjaiset yhteydenpitomenetelmät vaativat kuitenkin onnistuakseen toimivan internet-yhteyden sekä jonkin verran teknistä osaamista (Strandell-Laine 2014).

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata opettajan ja harjoittelun ohjaajan välistä yhteistyötä ja yhteydenpitoa sekä kuvata ohjaajien näkemyksiä blogista yhteydenpidon välineenä ohjatun harjoittelun aikana.

Tässä tutkimuksessa opettajalla tarkoitetaan kaikkia ammattikorkeakoulujen hoitotyön opettajia ja ohjaajalla tarkoitetaan kaikkia hoitotyön opiskelijan ohjaukseen osallistuvia hoitajia.

2 TIEDONHAUN KUVAUS

Tiedonhaku tehtiin elektronisesti ja manuaalisesti syksyllä 2014. Elektroninen tiedonhaku tehtiin kuudesta hoito- ja lääketieteellisestä tietokannasta: Scopus, Cochrane, Eric, Medic, Cinahl ja Pubmed. Hakusanoja olivat ohjaaja, opettaja, ohjattu harjoittelu, yhteistyö (eng. mm. nurse teacher, nurse educator, instructor, faculty, clinical practice, mentorship, mentor, tutor, supervisor, preceptor, communication, cooperation). Hakulausekkeiden muodostamiseen saatiin Turun yliopiston kirjaston informaation apua.

Internetpohjainen opetus on lisääntynyt viimeisen kymmen vuoden aikana ja blogin käyttö viime vuosina (Lin 2013). Tästä syystä tiedonhaku rajattiin vuosiin 2004—2014. Otsikoiden perusteella valittiin tarkasteluun ne tutkimukset, jotka käsittelivät blogikirjoittamista hoitotyössä. Tutkimusartikkeli suljettiin pois, jos se oli kirjallisuuskatsaus, blogikirjoittamista tutkittiin osana potilastyötä tai artikkelin kieli oli muu kuin englanti, suomi tai ruotsi. Otsikoiden perusteella valikoitui tutkimuksia yhteensä 28. Näistä valittiin lopulta koko tekstin perusteella ne artikkelit, joissa mainittiin ohjaaja, opiskelija, opettaja, blogi ja ohjattu harjoittelu. Tutkimus otettiin mukaan, jos siinä sivuttiin ohjaajan roolia ohjatussa harjoittelussa ja blogikirjoittamisessa tai, jos kohdejoukkona oli hoitotyön opiskelijat ohjatussa harjoittelussa. Kohdejoukkoa laajennettiin koskemaan myös opiskelijoita, koska huomattiin hakutulosten muuten jäävän pieneksi. Artikkelit jätettiin pois, jos koko tekstiä ei ollut saatavilla. Koko tekstin perusteella tähän tutkimukseen valikoitui kuusi artikkelia. Hakua jatkettiin manuaalisesti. Internetissä olevia tutkimuksia käytiin läpi sekä tutkittiin eri artikkeleiden lähdeluetteloita. Lisäksi selattiin pro gradu -tutkielmia sekä niiden lähdeluetteloita. Manuaalisella haulla löytyi yksi tutkimusartikkeli lisää. (Liite 1.)

Tutkielmaan valituista seitsemästä artikkeleista yksi oli suomalainen ja muut tutkimusartikkelit oli tehty Kiinassa, USA:ssa, Taiwanissa, Englannissa, Kanadassa ja Irlannissa. Kaksi tutkimusta oli pelkästään laadullisia, muut tutkimukset olivat sekä määrällisiä että laadullisia. Aineistonkeruumenetelminä oli kysely ja haastattelu. Lisäksi kolmessa tutkimuksessa analysoitiin blogikirjoituksia. Viidessä tutkimuksessa kohderyhmänä oli harjoittelussa olevat opiskelijat ja kahdessa ohjaajat. Tutkimusten otoskoko vaihteli 25–179 välillä. Tutkimukset olivat lehdissä, joiden impact factor

vaihteli väleillä 1,142–2,6. (Liite 6.)

3 TUTKIMUKSEN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Ohjaus ja ohjattu harjoittelu hoitotyön koulutuksessa

Hoitotyön koulutukseen kuuluu olennaisena osana ohjattu harjoittelu terveydenhuollon toimintayksiköissä. Sen tavoitteena on perehdyttää hoitotyön opiskelijat ammattitaitonsa kannalta keskeisiin työtehtäviin ja yhdistää teoreettinen tietoperusta sekä käytännön työ. (Heinonen 2004.) Opetusministeriö on vahvistanut vuonna 2012 ammattikorkeakoulukohtaisen koulutusohjelman päätöksen, jossa sairaanhoitajakoulutuksen ohjatun harjoittelun osuus on 75 opintopistettä eli n. 36% koko koulutuksesta (OKM 2012). Vastaavasti Norjassa noin puolet terveysalan kolmivuotisesta koulutuksesta on ohjattua harjoittelua (Dadge ja Casey 2009).

Suomessa harjoittelun ohjaus kuuluu hoitotyön opettajan toimenkuvaan. Sosiaali- ja terveysministeriö suosittaa hoitotyön opettajia osallistumaan ohjattuun harjoitteluun ja olemaan yhteydessä opiskelijaan säännöllisesti. (Heinonen 2004.) Opettajan rooli vaihtelee niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Suomessa ammattikorkeakoulut tekevät opetussuunnitelmansa itsenäisesti, joten opettajan rooli ohjatussa harjoittelussa on erilainen koulusta riippuen. (Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351.)

Harjoittelun ohjaajan tehtäviin kuuluu opiskelijan perehdyttäminen työelämään tavoitteiden mukaisesti. Ohjaajan pedagogiset taidot ovat tärkeitä opiskelijan ammatti-identiteetin luomisessa. (Heffernan ym. 2009.) Harjoittelun ohjaajana toimiminen on vastuullista edellyttäen riittäviä ohjausvalmiuksia. Ongelmatapauksissa ohjaaja joutuu puuttumaan opiskelijan toimintaan, jolloin yhteydenotto opettajaan ja kouluun on tarpeen. (Mykrä 2007.) Opiskelijoiden ohjaajana voi toimia ammattitaitoinen hoitaja, joka on pätevä ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan. Lisäksi EY (Euroopan Yhteisö) määrittelee erityisdirektiivissään 77/453/ETY ja 89/594/ETY, että sairaanhoitajakoulutuksen ohjatun harjoittelun on tapahduttava alan ammattihenkilön ohjauksessa. (Heinonen 2004.)

Opiskelijan ohjaus voidaan nähdä ohjattavan rinnalla kulkemisena, tukemisena ja palautteen antamisena (Mykrä 2007). Onnistunut ohjaus nähdään myös opettajan ja ohjaajan välisenä yhteistyönä (Heffernan ym. 2009), jossa molemmat hyötyvät toistensa osaamisalueista (Haugan ym. 2012). Ohjattu harjoittelu toteutetaan ammattikorkeakoulun hyväksymissä terveysalan toimintaympäristöissä, perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelijaa teorian ja käytännön yhteensovittamisessa. Ohjaajalla on oltava mahdollisuus riittävään koulutukseen, jonka avulla hän perehtyy terveysalan nykyiseen opetussuunnitelmaan, oppisisältöihin, ja saa vuorovaikutus- ja muita ohjausvalmiuksia. (OPM 2006.) Kansallisista ohjeista huolimatta tutkimuksissa on todettu ohjaajien tuntevan terveysalan koulutuksen opetussuunnitelma huonosti (Haugan ym. 2012, Luojus 2011).

Sosiaali- ja terveysministeriön terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan alainen ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulututkintojen jaosto on antanut suosituksensa koskien ohjattua harjoittelua: “Harjoittelun toteutuksessa on keskeistä hyvä informaation vaihto ja tiedonkulku koulutus- ja toimintayksiköiden välillä, harjoittelun riittävä resurssointi ja työnjaosta sopiminen sekä opettajien osallistuminen harjoitteluun.” Tällä vastuun jakamisella pyritään kaventamaan teorian ja käytännön välistä kuilua sekä vastaamaan terveydenhuollon muutoksiin. (STM 2003.)

Myös erilaiset ammattijärjestöt, esimerkiksi NMC (Nursing and Midwifery Council), ovat asettaneet ohjeita ohjatusta harjoittelusta. Ohjaajan tulee olla yhteydessä opiskelijan opettajaan ja toimia opiskelijan parhaaksi ohjaukseen osallistuvien kanssa. NMC on määritellyt lisäksi, että ohjaukseen osallistuvan opettajan tulee käyttää noin 20% opetustyöstä kliiniseen ohjaukseen. (NMC 2006.) Suomessa on opiskelija-ohjauksesta määritelty paikallisia laatusuosituksia. Esimerkiksi Kanta-Hämeen alueen sosiaali- ja terveysalalla on määritelty omat opiskelija-ohjauksen laatusuositukset, joissa käytännön ja teorian yhteensovittaminen kuuluu ohjaajan tehtäviin. Yhteistyö opettajan kanssa on määritelty toimintayksikön ohjausvastaavan tehtäviin. Opettajan tehtäviin ohjatun harjoittelun aikana kuuluu muun muassa opiskelijan ja ohjaajan tukeminen ja yhteydenpito eri osapuolten välillä. Eri hoitotyön organisaatioissa mitataan ja arvioidaan ohjauksen laatua CLES+T(Clinical Learning Environment)-mittarin avulla. (Kanta-Hämeen alueen sosiaali- ja terveysala 2012.)

3.2 Hoitotyön opettajan ja ohjaajan yhteistyö ja yhteydenpito

Yhteistyö on monimuotoinen käsite, jonka määrittely on vaikeaa. Yhteistyöhön viitataan englanninkielisillä sanoilla co-operation, coordinating, communicating ja collegiality, jotka ovat yhteistyön ulottuvuuksia. Yhteistyömuodoksi voidaan sanoa siis myös opettajan ja ohjaajan välistä yhteydenpitoa. (Gardner 2005.) Myös sanat collaboration ja partnership kuvaavat yhteistyötä, jossa se nähdään prosessina eri ammattikunnan jäsenten välillä (Whittington 2003). Jäsenet jakavat tässä prosessissa ammattiosaamistaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi, ratkaisevat ongelmia ja tekevät päätöksiä yhdessä (Gardner 2005).

Ohjattuun harjoitteluun liittyy vahvasti työelämän ja oppilaitoksen välinen yhteistyö. Se sisältää opiskelijakohtaisten harjoittelupaikkojen sopimisen lisäksi opettajan ja hoitotyön ohjaajan välisen yhteistyön, jonka päämääränä on opiskelijan oppimisen tukeminen. Yhteydenpidon tarkoitus, johon kuuluu opettajan vierailu harjoittelupaikassa, on auttaa niin opiskelijaa kuin ohjaajaakin näkemään hoitoympäristö oppimisympäristönä. Näin teoria saadaan lähemmäs käytäntöä. (Papp ym. 2003.) Oppimisen edellytyksenä nähdään selkeästi ohjaukseen osallistuvien yhteistyö, joka käsittää sairaanhoitajat, opettajat sekä koko muun henkilökunnan. Yhteistyöksi usein nimetään opettajien läsnäolo osastoilla, osallistuminen opiskelijan arviointitilaisuuteen ja tietojen välittäminen ohjaukseen osallistuville. (Mäenpää ym. 2003.)

Hoitotyön opettajat ja ohjaajat käyttävät eri tapoja pitäessään yhteyttä harjoittelun aikana. Vuorovaikutustaidoista keskustelu, kuuntelu ja ryhmäkeskustelu ovat opettajan ja ohjaajan käyttämiä keinoja yhteydenpitoon. Myös kirjalliset keinot kuten elektroninen kommunikointi, erilaiset opiskelijakartoitukset ja -raportit kuuluvat opettajan ja ohjaajan käyttämiin yhteydenpidon keinoihin. (Robinson 2009.)

Ammattikorkeakoulujen hoitotyön opettajien ja käytännön harjoittelun ohjaajien yhteistyötä ja suhdetta pidetään tärkeänä, varsinkin kun koulujen opettajat vastaavat opiskelijan oppimisesta, mutta eivät välttämättä osallistu siihen liittyvään harjoittelun ohjaukseen. (Luojaus 2011.) Kansainvälisen tutkimuksen mukaan opettajien työtaakka, vähäinen kliinisen työn kompetenssi sekä kontrollin puute olivat syitä opettajien harjoittelun ohjauksen roolin vähyyteen. Lisäksi opettajat eivät luoneet riittävästi

linkkejä kliiniseen työhön. (Grisetti ym. 2005.) Ohjaajat kaipaavat yhä opettajaa harjoittelun aikana. He haluavat saada tukea ja tietoa opetuksellisista menetelmistä opettajalta. (Madhavanpraphakaran ym. 2014.)

3.3 Blogi ja sen käyttö opetuksessa sekä hoitotyön ohjatussa harjoittelussa

”Blogi” on lyhennelmä englanninkielisestä sanasta ”weblog”. Muita käytössä olevia nimiä ovat ”verkkoblogi”, ”netlog”, ”verkkopäiväkirja”, ”loki” ja ”webloki”. (Carlsson 2009.) Blogit ovat Web 2.0 teknologian ja sosiaalisen median sivuja, jotka mahdollistavat tekstin muokkaamisen ja kommentoimisen ilman suurta teknistä tietämystä (Wink 2009). Blogit ovat nopeimmin kasvava yhteydenpidon työkalu internetissä (Grassley 2009). Henkilöä, joka käyttää blogia, kutsutaan bloggaajaksi ja blogin lähettämistä bloggaamiseksi (Bartlett-Bragg 2003). Blogi sisältää bloggaajan omia mielipiteitä ja kirjoitukset näkyvät kronologisessa järjestyksessä (Carlsson 2009).

Blogi voi olla julkinen, mutta siitä voidaan tehdä myös yksityinen, johon vain tietyt voivat salasanan turvin päästä. Blogia voi muokata vain yksi käyttäjä, mutta myös sovitusti monet käyttäjät. Sivuilta voi olla pääsy muihin websivuihin, videoihin ja kuviin niin halutessa. Sivut voidaan tehdä muutamissa minuuteissa esimerkiksi sivuilla www.blogger.fi. (Grassley 2009). Lisäksi eri oppilaitoksissa on eri oppimisalustoja (esim. Optima ja Moodle), joista pääsee luomaan blogi-sivuja. Sivut voivat olla käyttäjäkohtaisia tai ryhmäkohtaisia. (Strandell-Laine ym. 2014.)

Viime vuosikymmeninä sähköisen viestinnän (mm. sähköposti, Wiki, blogit, Facebook) käyttö hoitotyön opetuksessa on lisääntynyt. Näiden työkalujen käyttö on laajentanut mahdollisuuksia virtuaalisessa oppimisessa. (Myrick ym. 2011.) Opetuksessa on paljon eri tapoja käyttää blogia. Opiskelijat voivat julkaista omia kirjoituksia, keskustella ryhmissä ja saada vertaistukea tai tehdä erilaisia ryhmätöitä. (Churchill 2009.) Blogin käyttö on tehokas tapa osallistaa oppijat, koska se mahdollistaa palautteenannon ja yhdistää oppijoiden kirjoitukset yhdeksi kokonaisuudeksi. Toisaalta tässä piilee myös riski, että blogiin kirjoitetaan jotain epäadekvaattia, joka voi haitata oppimista. (Wink 2009.)

Blogin käytöstä hoitotyön ohjatussa harjoittelussa ohjaajan ja opettajan yhteydenpidon välineenä ei löytynyt aiempaa tutkimusta. Hoitotyön alalla opiskelijoiden välisessä ja

opiskelijan ja opettajan välisessä, harjoittelun aikaisessa internet-pohjaisessa kommunikoinnissa, blogikirjoittamista on tutkittu enemmän (Morley 2014, Saarikoski ym. 2013, Dearnley ja Haigh 2008, Oomen-Early ja Burke 2007). Markkinoinnin (van Wyk 2014), fysioterapian (Ladyshevsky ja Gardner 2008), tietotekniikan (Wolf 2010) sekä sosiaalityön (Davis ja Goodman 2014) alalla blogin käyttöä on tutkittu myös jonkin verran. Näissä tutkimuksissa opiskelijat saivat vertaistukea toisiltaan blogin kautta ja opiskelijat kokivat blogin hyödylliseksi yhteydenpidon välineeksi. Farr (2011) on tutkinut kokeneen ja noviisin hoitajan välistä ohjaussuhdetta, jossa todettiin blogikirjoittamisen olevan aikaa vievää, eikä blogilla ollut käyttöä ohjaustyössä ilman sen säännöllistä käyttöä. Lisäksi blogikirjoittamista on tutkittu hoitotyön ohjaajakoulutuksessa, jossa ohjaajaopiskelijat saivat vertaistukea toisiltaan ja opettajalta oman ohjaajaroolinsa kasvun tukemisessa (Slade 2013).

Ohjatun harjoittelun aikaista blogikirjoittamista on tutkittu opiskelijan näkökulmasta muutamissa tutkimuksissa (Mettiäinen ja Vähämaa 2013, Lin 2013, Wiid ym. 2013, Chu ym. 2012, Wolf 2010). Chun ym. (2012) tutkimuksessa sivuttiin harjoittelun ohjaajia ja todettiin, etteivät opiskelijat saaneet blogista vastaavaa hyötyä ilman ohjaajien blogiin kirjoittamaa palautetta. Wiid ym. (2013) puolestaan totesivat blogin olevan hyödyllinen apuväline opiskelijoiden välisen tuen saamisessa, muttei opiskelijan reflektoinnissa tai kliinisen työn ymmärtämisessä. Toisaalta Linin (2013) tutkimuksessa opiskelijat kokivat blogin auttavan harjoittelun reflektointia, lisäävän opiskelijoiden välistä yhteistyötä sekä kehittävän heidän ammatillisuuttaan. Wolf (2010) ja Mettiäinen ym. (2013) totesivat, että opiskelijat saivat tukea toisiltaan jakamalla tunteitaan ja kokemuksiaan blogin avulla ohjatun harjoittelun aikana.

Mobiili- tai internet-pohjaiset sovellukset eivät vielä ole korvaamassa kuitenkaan opettajan ja ohjaajan tai opettajan ja opiskelijan kasvotusten tapaamista ohjatussa harjoittelussa. Kirjallisuuden mukaan näiden työkalujen käyttö onnistuu ohjatussa harjoittelussa vain, jos niiden käyttöön on saatu koulutusta, internet yhteydet toimivat moitteettomasti ja kaikki osapuolet ovat tottuneet käyttämään niitä. (Strandell-Laine ym. 2014.)

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata opettajan ja ohjaajan välistä yhteistyötä sekä yhteydenpitoa ohjatussa harjoittelussa sekä kuvata ohjaajien näkemyksiä blogin käytöstä ohjatussa harjoittelussa yhteydenpidon välineenä. Tällä tutkimuksella pyritään kuvaamaan yhteydenpitoa niiden opettajien ja ohjaajien välillä, jotka ovat käyttäneet blogia ohjatun harjoittelun aikana. Tavoitteena on tuottaa tietoa harjoittelun ohjauksen kehittämiseen ja koulutukseen.

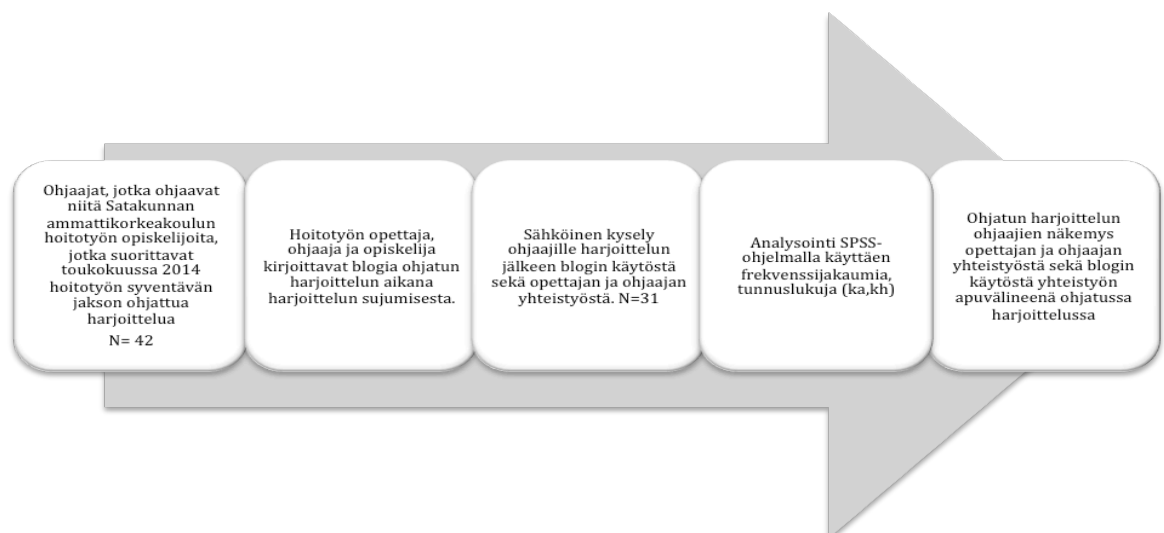
Tutkimuskysymykset

1. Millaista yhteistyötä ja yhteydenpitoa opettajan sekä ohjaajan välillä on ohjatun harjoittelun aikana?
2. Millaisia kokemuksia ohjaajalla on blogin käytöstä ohjatun harjoittelun aikana?

5 TUTKIMUKSEN EMPIIRINEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusasetelma

Tutkimus toteutettiin kuvailevana survey-tutkimuksena. Survey on tiedonkeruumenetelmä, jossa tutkija käyttää kyselyä tai henkilökohtaista haastattelua kohdennettuun populaatioon. Surveytä voidaan käyttää kuvailevissa, korrelatiivisissa ja kvasi-kokeellisissa tutkimuksissa. (Burns ja Grove 2009.) Tämän tutkimuksen tutkimusprosessi on kuvattu kuviossa 1.

KUVIO 1. Tutkimusprosessi

5.2 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimus tehtiin osana Satakunnan ammattikorkeakoulun (jatkossa ”SAMK”) ”Terveysalan ohjatun harjoittelun kehittäminen” -hanketta. SAMK:ssa oli toteutettu vuosina 2012–2013 harjoittelun ohjauksen hanke, jossa tavoitteena oli kehittää terveysalan ohjatun harjoittelun laatua. Tässä hankkeessa oli tehty yhteistyötä SAMK:n kliinisten opettajien ja opiskelijavastaavien sekä lähiohjaajina toimivien ohjaajien kanssa. Lisäksi hankkeeseen oli kuulunut reflektioistuntoja (opettaja, ohjaaja, opiskelija) sekä opiskelijaohjaajien koulutusta ja tukemista. Tämä tutkimus oli osa SAMK:in hanketta, jonka tarkoitus oli kehittää opettajien ja ohjaajien yhteistyötä. (Hannula 2014.)

Tutkimuksen alussa keskusteltiin SAMK:n opetuskoordinaattorin kanssa ja päädyttiin yhteistyössä valikoimaan ne harjoitteluorganisaatiot, joista tutkimusluvut haettiin ja saatiin. Tutkimukseen päätettiin ottaa mukaan ne ohjatun harjoittelun ohjaajat, jotka ohjasivat toukokuussa 2014 ohjattuun harjoitteluun meneviä Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Kyseinen ajankohta valittiin siksi, että se oli tutkimusprosessin kannalta ensimmäinen mahdollinen aika. Lisäksi ajankohta oli sopiva, koska tuolloin harjoitteluun menivät hoitotyön syventäviä opintoja suorittavat opiskelijat. Tämän ajateltiin vaikuttavan vähiten opettajan ja ohjaajan väliseen yhteistyöhön, sillä näiden opiskelijoiden uskottiin tarvitsevan vähemmän opettajaa harjoittelun aikana kuin ensimmäistä ohjattua harjoittelua suorittavat opiskelijat. Tällä pyrittiin vaikuttamaan siihen, ettei tulos vääristy opiskelijan tarvitessa opettajaa.

Tutkimuksesta suljettiin pois sekä Turun että Tampereen yliopistolliseen keskussairaalaan menevien opiskelijoiden ohjaajat. Yliopistosairaaloiden suuri opiskelija- ja tutkimuskuormittavuus tiedostettiin, joten näiden sairaaloiden ohjaajien työtaakkaa ei haluttu lisätä. Lisäksi SAMK:n opetuskoordinaattori esitti toiveen, ettei Satakunnan keskussairaalan kirurgisia ja sisätautisia osastoja otettaisi mukaan niiden suuren opiskelija ja tutkimuskuormituksen vuoksi. Tämän lisäksi suljettiin pois hoitotyön aikuisopiskelijoiden sekä vaihtoon menevien opiskelijoiden ohjaajat. Vaihtoon menevien opiskelijaohjaajien vaikea tavoitettavuus oli perusteena poissulkuun ja aikuisopiskelijoiden ohjaajien kohdalla yhteistyö opettajien ja ohjaajien välillä saattaa olla erilainen nuorisoasteen opiskelijoilla, joten tulokset eivät ole vertailukelpoisia.

Tutkimukseen otettiin mukaan ne organisaatiot, jotka vastasivat tutkimuslupahakemukseen ja halusivat osallistua.

Koska tutkimukseen ei otettu mukaan kaikkia Suomen opiskelijaohjaajia ja tutkimus oli päätetty tehdä vain Satakunnan ammattikorkeakoulun alueella, päädyttiin harkinnanvaraiseen otokseen. Lisäksi tutkimukseen mukaan tulijat valikoitiin tutkijan ja SAMK:n edustajan toimesta vakaata harkintaa käyttäen. Harkinnanvarainen otos syntyy silloin, kun näytteen valinnassa käytetään sattuman sijasta tutkijan harkintaa. Harkinnanvaraisella otoksella voidaan saada oikea kuva perusjoukosta, mutta tilastollinen päättely on mahdotonta. Tulosta voidaan kuitenkin yleistää tutkittuun kohdejoukkoon. (Alkula ym. 1994.)

Toukokuussa 2014 harjoitteluun menevien opiskelijoiden tiedot saatiin SAMK:n hoitotyön opettajalta. Tämän jälkeen otettiin yhteyttä niihin organisaatioihin, mihin opiskelijat olivat menossa harjoitteluun. Opiskelijan ohjaajilta kysyttiin halukkuutta osallistua tutkimukseen erillisellä kirjeellä. (Liite 3.) Myös niihin opettajiin, jotka toimivat harjoitteluun menevän opiskelijan opettajana, otettiin yhteyttä ja pyydettiin osallistumaan blogikirjoittamiseen. Hoitotyön opettajat kertoivat harjoitteluun meneville opiskelijoille tulevasta tutkimuksesta ja ohjeistivat heidät blogikirjoittamiseen. SAMK:n opiskelijat kirjoittavat normaalisti harjoittelussa harjoittelupäiväkirjaa erilliseen vihkoon, mutta nyt tutkimukseen osallistuneet opiskelijat kirjoittivat vain blogia, joita opettajat ja ohjaajat kommentoivat. Näin saatiin myös opiskelijat motivoitua blogikirjoittamiseen. Opiskelijoilla, opettajilla ja ohjaajilla oli oikeus kieltäytyä kirjoittamasta blogia. Kaikki opiskelijat ja opettajat kirjoittivat blogia, mutta yhdeksän ohjaajaa kieltäytyi kirjoittamasta blogia.

5.3 Blogialueen luominen ja aineistonkeruu

SAMK:n ATK-tukihenkilöiden ja tutkijan kanssa yhteistyössä luotiin Moodle TKI-alustalle (tutkimus/kehittämis/innovaatio) opiskelijoiden nimellä olevat keskustelu- eli blogialueet. Alueelle oli pääsy vain opettajalla, opiskelijalla ja ohjaajalla. Näin varmistettiin tietoturva, eikä kukaan muu ohjaaja tai opiskelija päässyt lukemaan toisten blogikirjoituksia. Opettajilla oli pääsy kaikkiin blogeihin. Tällä puolestaan varmistettiin, että kaikkiin blogeihin tulee opettajan kommentit, sillä opettaja saattoi vaihtua harjoittelun aikana esim. sairastapauksen vuoksi. Tutkijalla ei ollut pääsyä

blogikirjoituksiin. Ohjeet kirjautumiseen annettiin sähköpostilla ohjaajille sekä opettajille, ja opettajat antoivat ohjeet kirjallisesti ja suullisesti tutkimukseen osallistuville opiskelijoille. (Liitteet 4-5.) Lisäksi tutkija ohjeisti ohjaajia, opettajia ja opiskelijoita puhelimitse tai sähköpostitse. Tutkija laati kirjautumisohjeet yhdessä ATK-tukihenkilöiden kanssa.

Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella. Kyselylomake jaettiin kahteen osaan ja lomake muodostui aiempiin tutkimuksiin perustuvista, strukturoiduista kysymyksistä. Ensimmäisessä osassa kysyttiin taustatietoja vastaajista sekä näkemyksiä ohjaajan ja opettajan yhteistyöstä ja yhteydenpidosta harjoittelussa. Osio jaettiin aiemmista tutkimuksista esiin tulleisiin ohjatun harjoittelun vaiheisiin, jotka määriteltiin seuraavasti: taustatiedot (Papp ym. 2003), ohjatun harjoittelun suunnittelu (Vuorinen ym. 2005, Severinsson ja Sand 2010), ohjatun harjoittelun toteutuminen (Häggman-Laitila, 2009) sekä ohjaajan ja opettajan yhteistyö (Jokelainen, 2013.) Ensimmäisen osan muuttujat olivat 5-portaisia Likert-asteikkoja, dikotomisias, numeerisia sekä diskreettejä muuttujia. Toisessa osassa kysyttiin blogikirjoittamisesta ja muuttujat olivat 5-portaisia Likert-asteikkoja. (Burns ja Grove 2009, Metsämuuronen 2005.)

Kyselylomake esitettiin viidellä ohjausta antavalla sairaanhoitajalla. Esitestauksen jälkeen korjattiin kirjoitusvirheet ja tehtiin selvennyksiä kyselylomakkeen eri osioihin. Esitestauksen tuloksia ei käytetty osana tutkimustulosta, sillä kyselyn toisen osion blogikirjoittamista koskeviin kysymyksiin vastattiin lavastetun tilanteen pohjalta. Lisäksi kysymysten järjestystä muutettiin sekä sukupuolta koskeva kysymys poistettiin, koska se koettiin turhaksi. Kysely lähetettiin harjoittelun jälkeen Webropolin kautta ohjaajille. Kyselyyn vastattiin nimettömänä ja vastausaikaa ohjaajilla oli kolme viikkoa. Muistutusviestejä lähetettiin kaksi kertaa kolmen viikon aikana, mikäli ohjaaja ei ollut vastannut kyselyyn. Tutkimukseen osallistui 42 ohjaajaa, joista 31 vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli 74%.

5.4 Aineiston analysointi

Analysointi aloitettiin koodaamalla vastaukset, jotka siirrettiin SPSS 22.0 tilasto-ohjelmistoon sekä määriteltiin muuttujat ja niiden tasot. Havaintoyksikkönä tässä tutkimuksessa olivat ohjaajat hoitotyön harjoittelussa. (Uhari ja Nieminen 2001.) Kategorinen muuttuja tässä tutkimuksessa oli yhteydenpidon tapa opettajaan

(1=sähköposti, 2=tapaaminen kasvokkain, 3=puhelimitse, 4=kokous, 5=opiskelijan välityksellä, 6=facebookissa, 7=en mitenkään, 8= muulla tavalla, miten?). Taustamuuttujana kysyttiin ikä, työkokemus, opettajien tapaamiskerrat, ohjattavien määrä viimeisen vuoden aikana sekä ohjauksen mielekkyys. Ohjaajien ikä luokiteltiin uudestaan ja niistä muodostettiin neljä luokkaa: 1=27–35v, 2=36–44v, 3=45–53v, 4=54–62v. Taustamuuttajat esitetään frekvensseinä ja prosenttiosuuksina.

Opettajan ja ohjaajan tapaamiskertojen määrää mitattiin järjestysasteikolla (1= 1–2, 2= 3–5, 3= 6–8, 4= yli 8 kertaa). Yhteydenpitoa mitattiin nominaaliasteikolla (1= sähköposti, 2= kasvokkain tapaaminen, 3= puhelinyhteys, 4= kokous, 5 = muu, mikä ”Muu” –vaihtoehdoille tehtiin sisällönerittely ja se raportoitiin sanallisesti tuloksissa. Sanallista järjestysasteikkoa käytettiin suurimmassa osassa kysymyksiä (esim. 1=täysin samaa mieltä, 2=osittain samaa mieltä, 3=ei samaa, eikä eri mieltä, 4=osittain eri mieltä, 5=täysin eri mieltä). Järjestys- ja nominaaliasteikolla mitatut muuttujat kuvataan frekvensseinä ja prosenttiosuuksina. Tulokset havainnollistetaan taulukoin ja kuvioin. (Burns ja Grove 2009, Metsämuuronen 2005.)

Blogikirjoittamiseen liittyviä kysymyksiä tarkasteltiin sekä summamuuttujana että yksittäisinä muuttujina. Summamuuttuja muodostettiin laskemalla yhteen muuttujien arvot ja jakamalla summa muuttujien lukumäärällä. Kysymyspatteristossa yksi kielteinen kysymys muutettiin myönteiseksi, jotta saatiin kaikki kysymykset samansuuntaisiksi analyysiin. (Burns ja Grove 2009.)

Summamuuttujaa tarkasteltiin frekvenssin, keskiarvon, vaihteluvälin sekä maksimin ja minimin avulla. Luokittelussa pistemäärä < 3 kuvasi mielekästä käsitystä, pistemäärä 3 ei samaa eikä eri mieltä olevaa ja pistemäärä >3 ei mielekästä käsitystä. Blogikirjoittamiseen liittyvät kysymykset kuvataan erikseen pylväsdiagrammien avulla. Blogikirjoittamisen helppoutta verrattiin eri ikäryhmien kesken ristiintaulukoinnilla. Tulosta tulkittiin Fisherin tarkkan testin avulla. Fisherin tarkka testi tehtiin, koska odotetuista frekvensseistä yli 20% oli yli viisi. Testin p –arvo oli .384 (<.005), joten tulos ei ollut tilastollisesti merkitsevä. Tuloksesta tarkasteltiin lisäksi n-lukuja, koska otos tässä kysymyksessä oli pieni (n=27). Ikäryhmien kesken verrattiin ristiintaulukoinnilla myös ohjaajien tietämystä opiskelijoille hoitotyön jaksolla opetetuista asioista. Tulos ei ollut Fisherin tarkkan testin mukaan tilastollisesti merkitsevä. Tuloksesta tarkasteltiin myös n-lukuja. (Burns ja Grove 2009.)

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Kohdejoukon kuvaus

Kohdejoukko muodostui Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden harjoittelun ohjaajista (N=42). Webropol-kysely lähetettiin niille ohjaajille, jotka olivat suostuneet tutkimukseen ja kirjoittamaan blogia opiskelijan harjoittelun aikana. Kyselyyn vastasi 31 ohjaajaa, 2 oli avannut kyselyn vastaamatta ja 9 oli jättänyt vastaamatta avaamatta kyselyä. Kyselyn vastausprosentti oli 74%.

Ohjaajat (n=30) olivat iältään keskimäärin 42 vuotta, luottamusvälin ollessa 38 – 46 vuotta. Nuorin oli 27 vuotta ja vanhin 62 vuotta sekä mediaani 40 vuotta. Kaikki ohjaajat kokivat opiskelijaohjauksen mielekkääksi ja 57% (n=17) kertoi saaneensa perehdytystä opiskelijaohjaukseen. Kysymykseen vastasi 30 ohjaajaa, yksi ohjaaja jätti vastaamatta.

Ohjaajat olivat toimineet ohjaajina keskimäärin 15 vuotta (minimi 3 vuotta, maksimi 40 vuotta). Ohjaajista 52%:lla oli ollut ohjattavia opiskelijoita viimeisen vuoden aikana 1–2 (n=16), 45%:lla 3–5 (n=14) ja 3%:lla 6-8 (n=1). Ohjaajista 77% (n=24) tapasi opettajan harjoittelun aikana 1–2 kertaa, yli kolme kertaa 3% (n=1) ja 20% (n=7) ei tavannut kertaakaan opettajaa harjoittelun aikana. Ohjaajista 94% (n=29) kertoi omaavansa tarvittavat ohjausvalmiudet. Ohjaajista 68% oli kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta ohjaukseen. (TAULUKKO 1.)

TAULUKKO 1. Ohjaajien taustatiedot. (n=31)

Taustatiedot	n	%
Ikä		
27–35 vuotta	10	32
36–44 vuotta	8	26
45–53 vuotta	6	20
54–62 vuotta	7	22
Yhteensä	31	100
Kokee ohjauksen mielekkääksi		
Kyllä	31	100
Ei	0	0
On saanut perehdytystä ohjaukseen		
Kyllä	17	57
Ei	13	43
Yhteensä	30	100
Toiminut opiskelijaohjaajana		
3–10 vuotta	12	39
11–21 vuotta	12	39
22–32 vuotta	5	16
33–40 vuotta	2	6
Yhteensä	31	100
Ohjattavien määrä viimeisen vuoden aikana		
1–2 ohjattavaa	16	52
3–5 ohjattavaa	14	45
6–8 ohjattavaa	1	3
>9 ohjattavaa	0	0
Yhteensä	31	100
Kuinka usein tapaa opettajan harjoittelun aikana		
1–2 kertaa	24	77
>3 kertaa	1	3
ei kertaakaan	7	20
Yhteensä	31	100
Kokee omaavansa tarvittavat ohjausvalmiudet		
Kyllä	29	94
Ei	1	3
Ei osaa sanoa	1	3
Yhteensä	31	100
On kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta ohjaukseen		
Kyllä	21	68
Ei	10	32
Yhteensä	31	100

6.2 Hoitotyön opettajan ja ohjaajan yhteydenpito ja yhteistyö ohjatussa harjoittelussa

Ohjaajista yli puolet (58%) oli täysin tai osittain samaa mieltä, että opettajan yhteydenotto ennen harjoittelun alkua on tärkeää. Ohjaajista oli osittain eri mieltä 16% ja 26% ei ollut samaa eikä eri mieltä. Ohjaajista 65% koki saavansa kuitenkin riittävästi tietoa opiskelijasta ennen harjoittelun alkua, 29% oli osittain tai täysin eri mieltä asiasta. Toisaalta taas 39% ohjaajista oli täysin tai osittain samaa mieltä, että opettaja tuntee osaston, jolla opiskelija suorittaa harjoittelunsa. (TAULUKKO 2.)

TAULUKKO 2. Opettajan ja ohjaajan yhteistyö ja yhteydenpito ennen ohjattua harjoittelua. (n=31)

Väittäjä	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
On tärkeää, että opettaja ottaa yhteyttä ennen harjoittelua.	13% (n=4)	45% (n=14)	26% (n=8)	0% (n=0)	16% (n=5)
Saan yleensä riittävästi tietoa opiskelijasta ennen harjoittelua.	20% (n=6)	45% (n=14)	7% (n=2)	26% (n=8)	3% (n=1)
Opettaja tuntee hyvin osastoni.	7% (n=2)	32% (n=10)	20% (n=6)	23% (n=7)	20% (n=6)

Ohjaajista 77% kertoi olevansa osittain tai täysin eri mieltä, ettei tarvitse opettajaa harjoittelun aikana. 16% ohjaajista kertoi olevansa osittain eri mieltä, ettei tarvitse opettajaa. 61% ohjaajista olivat täysin tai osittain samaa mieltä, että he ottavat opettajaan yhteyttä vain opiskelijaan liittyvissä ongelmatilanteissa ja 23% oli osittain tai täysin eri mieltä. Kaikkien ohjaajien mielestä opettajien tapaaminen oli tarpeellista harjoittelun aikana, 64% oli täysin ja 36% osittain samaa mieltä. Ohjaajista 45% oli osittain tai täysin eri mieltä, että he tietäisivät mitä opiskelijalle oli opetettu hoitotyön jaksolla. Osittain samaa mieltä oli 45% ohjaajista. (TAULUKKO 3.) Nuorempaan ikäryhmään kuuluvat ohjaajat arvioivat tietävänsä paremmin opetuksesta kuin vanhempaan ikäryhmään kuuluvat.

TAULUKKO 3. Opettajan ja ohjaajan yhteydenpito ohjatussa harjoittelussa. (n=31)

Väittäjä	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
En tarvitse opettajaa harjoittelun aikana.	0% (n=0)	16% (n=5)	6% (n=2)	39% (n=11)	39% (n=11)
Otan yhteyttä opettajaan vain opiskelijaan liittyvissä ongelmissa.	20% (n=6)	42% (n=13)	16% (n=5)	16% (n=5)	6% (n=2)
Opettajan ja ohjaajan tapaamiset ovat tarpeellisia harjoittelussa.	65% (n=20)	35% (n=11)	0% (n=0)	0% (n=0)	0% (n=0)
Tiedän mitä opiskelijalle on opetettu hoitotyön opintojaksolla	0% (n=0)	45% (n=14)	10% (n=3)	32% (n=10)	13% (n=4)

Ohjaajista 23% oli osittain samaa mieltä, että he saavat palautetta harjoittelun aikana opettajalta ja osittain tai täysin eri mieltä oli 64%. Puolet (51%) ohjaajista piti opettajien yhteydenpitoa ohjaajaan riittämättömänä kun taas 13% ohjaajista piti yhteydenpitoa täysin riittävänä. Yli puolet (62%) ohjaajista vastasi, ettei opettaja antanut riittävästi tukea opiskelijan ohjaukseen ja vain 3% ohjaajista piti tukea täysin riittävänä. Suurin osa (68%) ohjaajista tavoitti opettajan harjoittelun aikana ja suurin osa (65%) ohjaajista sai tukea opettajalta ongelmatilanteissa. Apua ohjaukseen liittyviin ongelmiin ei saanut 13% ohjaajista. Lähes puolet ohjaajista (45%) arvioi, ettei opettaja auta kaventamaan teorian ja käytännön välistä "kuilua". Kuitenkin 39% ohjaajista oli sitä mieltä, että opettaja auttaa kaventamaan teorian ja käytännön välistä "kuilua". (TAULUKKO 4.)

TAULUKKO 4. Opettajan ja ohjaajan yhteistyö ohjatussa harjoittelussa. (n=31)

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
Saan palautetta ohjauksesta opettajalta.	0% (n=0)	23% (n=7)	13% (n=4)	29% (n=9)	35% (n=11)
Opettaja pitää riittävästi yhteyttä minuun.	13% (n=4)	20% (n=6)	16% (n=5)	48% (n=15)	3% (n=1)
Opettaja antaa tukea ohjaukseen.	3% (n=1)	16% (n=5)	19% (n=6)	39% (n=12)	23% (n=7)
Tavoitan opettajan tarvittaessa.	29% (n=9)	39% (n=12)	19% (n=6)	13% (n=4)	0% (n=0)
Opettaja auttaa kaventamaan teorian ja käytännön välistä "kuilua".	7% (n=2)	32% (n=10)	16% (n=5)	42% (n=13)	3% (n=1)

Ohjaajat pitivät yhteyttä opettajaan harjoittelun aikana yleensä puhelimen ja sähköpostin välityksellä, mutta myös kasvotusten. Opiskelijan kautta pidettiin jonkun verran yhteyttä sekä erilaisissa palaverissa. Ohjaajat kertoivat opettajan pitävän yhteyttä heihin myös samoilla tavoilla, mutta ohjaajat lähettivät enemmän viestejä opiskelijan kautta opettajalle kuin opiskelijan opettaja ohjaajalle. Yksi ohjaajista kertoi opettajan pitävän yhteyttä häneen Facebookin kautta. (TAULUKKO 5).

TAULUKKO 5. Ohjaajan ja opettajan yhteydenpidon muodot harjoittelun aikana. (n=31)

Yhteydenpidon muoto	Ohjaajan käyttämät		Opettajan käyttämät	
	n*	%	n*	%
Puhelin	27	87	25	83
Kasvotusten	18	58	15	48
Sähköposti	16	52	13	42
Opiskelijan kautta	15	48	9	29
Muu tapa	3	10	3	10
Kokous	2	7	2	7
Ei mitenkään	1	3	0	0
Facebook	0	0	1	3

* ohjaaja voi valita useamman vaihtoehdon

Muu tapa -vaihtoehto oli yleensä palaveri ja blogi sekä opettajan että ohjaajan yhteydenpidon muotoina. Lisäksi ohjaajat kokivat opettajan pitävän yhteyttä ohjaajaan muulla tapaa opiskelijan arviointitilanteissa kasvotusten. Yksi ohjaajista oli lisännyt, ettei tapaa opettajaa kasvotusten lainkaan.

6.3 Hoitotyön ohjaajien kokemukset blogin käytöstä ohjatussa harjoittelussa

Ohjaajista 24 kirjoitti lopulta blogia. Ohjaajista 36% (n=11) kirjoitti blogia 1–2 kertaa, 39% (n=12) kirjoitti 3–4 kertaa ja 3% (n=1) yli 8 kertaa. Neljä ohjaajaa jätti vastaamatta kysymykseen. Vaikka ohjaaja ei olisi kirjoittanutkaan blogia, heitä pyydettiin vastaamaan blogia koskeviin kysymyksiin. Kyseisessä harjoittelussa ohjaajat pitivät yhteyttä opettajaan pääasiassa puhelimen välityksellä. Lisäksi opettaja ja ohjaaja tapasivat kasvotusten sekä pitivät yhteyttä opiskelijan välityksellä. Sähköpostin osuus oli pieni blogikirjoittamisen aikana. (TAULUKKO 6).

TAULUKKO 6. Ohjaajan yhteydenpidon muodot opettajaan tässä harjoittelussa. (n=27)

Yhteydenpidon muoto	n*	%
Puhelin	20	65
Kasvotusten	19	61
Muu tapa	4	13
Sähköposti	3	10
Ei muita tapoja	1	3
Facebook	0	0
Twitter	0	0

*ohjaaja voi valita useamman vaihtoehdon

Muulla tapaa ohjaajat pitivät yhteyttä opettajaan opiskelijan välityksellä ja puhelimella. Yksi ohjaajista lisäsi, ettei ollut kirjoittanut blogia.

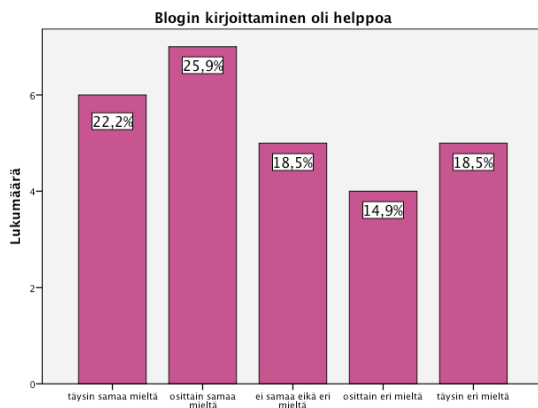
Ohjaajista 27 (87%) vastasi kysymyksiin blogikirjoittamisesta ja yhteistyöstä. Kysymyksistä muodostetun summamuuttuja-arvojen perusteella ohjaajat eivät kokeneet blogikirjoittamista harjoittelun aikana mielekkääksi yhteydenpitotavaksi. Luokittelussa pistemäärä < 3 kuvasi mielekästä käsitystä, pistemäärä 3 ei samaa eikä eri mieltä olevaa ja pistemäärä >3 ei mielekästä käsitystä blogikirjoittamisesta. Jakauma oli normaalisti jakautunut vinous (0.69) -ja p-arvon (0.14) perusteella. Keskiarvo oli 3,3 ja luottamusväli 3–3,6. Tuloksen mukaan ohjaajat kokevat blogikirjoittamisen vähemmän mielekkääksi yhteydenpidon välineeksi. (TAULUKKO 7.)

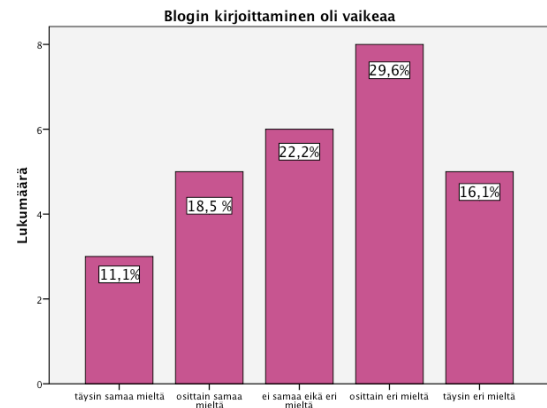
TAULUKKO 7. Ohjaajan kokemus blogikirjoittamisesta ja yhteistyöstä opettajan kanssa harjoittelun aikana. (n=27)

Tunnusluku	Arvo
Keskiarvo	3,3
Luottamusväli	3,0 – 3,6
Minimi	2
Maksimi	5
Vinous	0,69
p-arvo	0,14

Summamuuttujien sisällä olleet kysymykset kuvattiin myös yksittäisinä kysymyksinä, jolloin saatiin tarkempaa tietoa ohjaajien näkemyksistä blogikirjoittamisesta harjoittelun aikana. Blogikirjoittamista koskeviin kysymyksiin vastasi yhteensä 27 ohjaajaa. Kuviot 2–9 kuvaavat ohjaajan näkemystä blogikirjoittamisesta ja yhteistyöstä opettajan kanssa harjoittelun aikana.

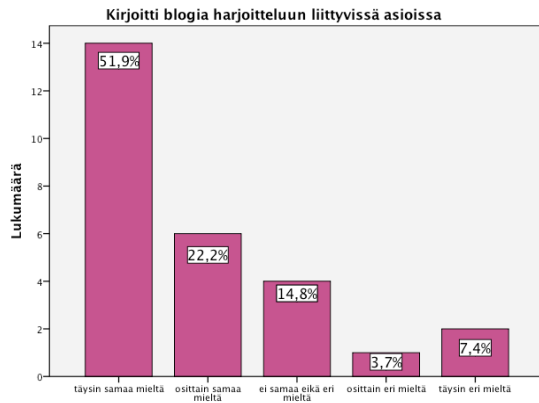

KUVIO 2. Blogikirjoittaminen helppous

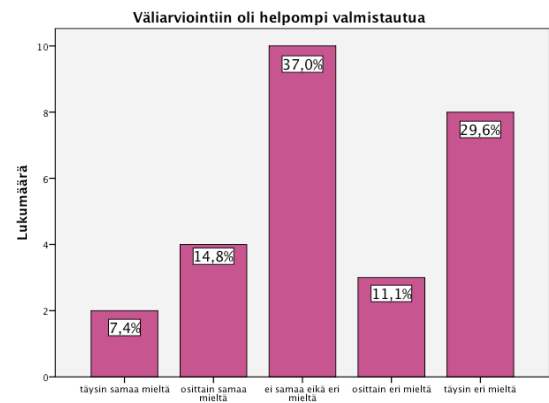

KUVIO 3. Blogikirjoittamisen vaikeus

Lähes puolet (48%) ohjaajista oli sitä mieltä, että blogikirjoittaminen oli helppoa ja 46% ohjaajista kertoi blogikirjoittamisen olevan vaikeaa. Osittain tai täysin eri mieltä blogikirjoittamisen helppoudesta oli 33% ohjaajista ja täysin tai osittain samaa mieltä blogikirjoittamisen vaikeudesta oli 30% ohjaajista (KUVIO 2–3). Ohjaajien eri ikäryhmillä suhteessa blogikirjoittamisen helppouteen ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa. Täysin tai osittain samaa mieltä kirjoittamisen helppoudesta oli kuitenkin yhdeksän ohjaajaa kahdessa ensimmäisessä ikäluokassa (27–34v ja 35–44v) ja täysin tai osittain samaa mieltä oli neljä ohjaajaa kahdessa jälkimmäisessä ikäluokassa (45–53v ja 54–62v). Nuoremmat ohjaajat näkivät blogikirjoittamisen helpommaksi kuin vanhemmat ohjaajat.

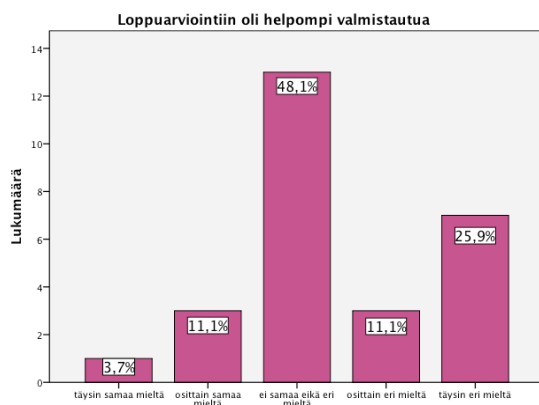

KUVIO 4. Kirjoitti blogia harjoittelusta

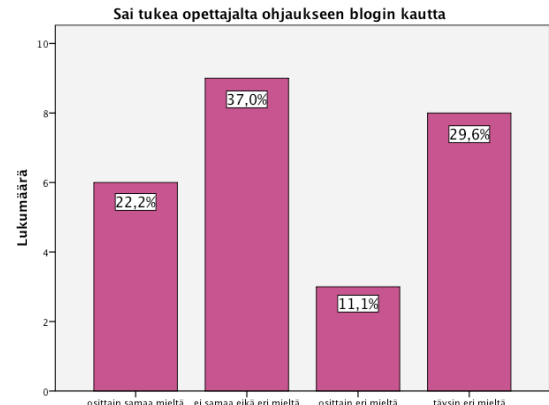

KUVIO 5. Väliarviointiin helpompi valmistautua

Suurin osa (74%) ohjaajista kertoi kirjoittaneensa blogia harjoitteluun liittyvissä asioissa. Ohjaajista 22% arvioi, että väliarviointiin oli helpompi valmistautua blogikirjoittamisen jälkeen ja 41% ohjaajista arvioi, ettei se ollut helpompaa (KUVIO 4–5).

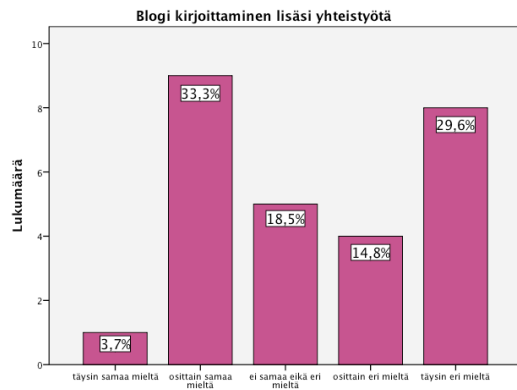

KUVIO 6. Loppuarviointiin helpompi valmistautua

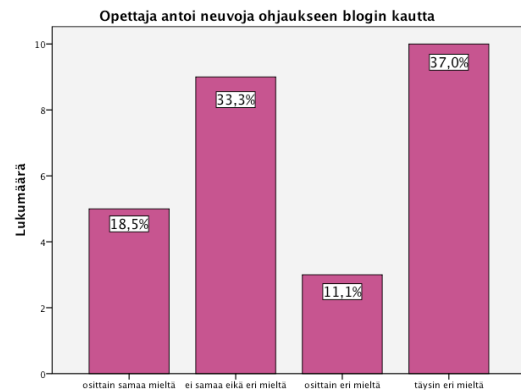

KUVIO 7. Sai blogin kautta tukea opettajalta

Ohjaajista 15% arvioi, että loppuarviointiin valmistautuminen oli helpompaa blogikirjoittamisen jälkeen ja 37% arvioi, ettei se ollut helpompaa. Vajaa neljäsosa (22%) ohjaajista kertoi olevansa saavansa tukea opettajalta opiskelijaohjaukseen blogin avulla, mutta 41% arvioi, ettei saanut tukea ohjaukseen. Yhtään ohjaajaa ei ollut täysin samaa mieltä siitä, että olisi saanut tukea opettajalta blogikirjoittamisen kautta (KUVIO 6–7).

KUVIO 8. Blogi lisäsi yhteistyötä

KUVIO 9. Opettaja antoi neuvoja ohjaukseen

Ohjaajista 37% arvioi blogin lisänneen opettajan ja ohjaajan yhteistyötä ja 44%:n mielestä blogikirjoittaminen ei lisännyt yhteistyötä. Lähes puolet (48%) ohjaajista koki, ettei opettaja antanut neuvoja blogin kautta, vain ohjaajista 18% arvioi saaneensa vähän neuvoja ohjaukseen (KUVIO 8–9).

7 POHDINTA

7.1 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimusetiikka huomioitiin koko tutkimusprosessin ajan (TENK 2012). Hyvä tieteellinen käytäntö edellyttää, että tutkija huomioi tutkimuksen hyödyt ja mahdolliset haitat ja huolehtii tutkittavien ihmisoikeuksien toteutumisesta sekä siitä, että he ovat antaneet tietoisesti suostumuksensa tutkimukseen. Tutkimusaihe ei aiheuttanut haittaa tutkittavalle eikä aihe ollut arkaluonteinen. Tämän vuoksi ei haettu tutkimuseettiseltä neuvottelukunnalta lupaa tutkimuksen tekemiseen. Tutkimuksen eri vaiheissa huomioitiin tutkittavan kunnioittava kohtelu.

Hyvä tieteellinen käytäntö edellyttää eettisesti kestävästä tiedonhankintaa sekä tutkimus- ja raportointimenetelmiä (TENK 2012). Tulokset tullaan julkaisemaan avoimesti ja ne toimitetaan tutkimukseen osallistuneille organisaatioille. Tutkimuslupa saatiin tutkimuksiin osallistuvilta organisaatioilta niiden käytänteiden mukaisesti. Lupa haettiin ja saatiin opettajien sekä opiskelijoiden osuuteen Satakunnan ammattikorkeakoululta. Saatekirjeessä mainittiin mahdollisuus blogien käyttöön tulevissa tutkimuksissa. Tämän mahdollisuuden vuoksi blogikirjoituksia ei hävitetty heti kyselyn jälkeen vaan blogit

säilytettiin myöhempää tutkimusta varten. Webropolin kautta tehdyn kyselyn vastaukset tullaan hävittämään raportoinnin jälkeen.

Kyselyn mukana tuli saatekirje, jossa kerrottiin tutkimuksen olevan vapaaehtoista. Saatekirje pyrittiin tekemään hyvin informatiiviseksi, jotta vastaaja ymmärtäisi tutkimuksen tarkoituksen. Lisäksi annettiin ohjeet, miten kirjaututaan Moodle TKI-alustalle ja kirjoitetaan blogia. Tutkittavalla oli mahdollisuus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen missä vaiheessa tahansa. Vastaaminen kyselyyn tulkittiin suostumukseksi osallistua tutkimukseen. Kyselyyn vastanneiden ohjaajien anonymiteetti suojattiin kirjaamalla vain ID-numero tiedostoihin ja sähköpostiosoitteita ei annettu muiden tietoon. Kyselyn pystyi täyttämään nimettömänä.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti ovat tärkeimmät kriteerit arvioitaessa kvantitatiivisten kyselyn luotettavuutta (Polit ja Beck 2006). Reliabiliteettiin liittyen kyselyn sisäistä johdonmukaisuutta tutkittiin laskemalla Cronbachin alpha -kerroin, jolla selvitettiin, missä määrin kyselyn kysymykset mittaavat samaa ilmiötä. (Burns ja Grove 2009.) Tämän kyselyn blogikirjoittamista kuvaava Cronbachin alpha -kerroin oli 0.7. Jos kerroin on 1.00 voidaan sanoa, että kysymykset mittaavat täysin samaa ilmiötä, mutta lukemia 0.8–0.9 voidaan pitää hyvänä (Burns ja Grove 2009). Muiden osalueiden Cronbachin alpha-kerroin oli tässä tutkimuksessa myös 0.7. Kysely oli siis kohtalaisen johdonmukainen ja kysymykset mittasivat hyvin samaa ilmiötä, sillä kyseessä oli uusi, tätä tutkimusta varten laadittu kysely.

Mittauksen reliabiliteettia pyrittiin parantamaan minimoimalla kohteesta johtuvia virhetekijöitä. Tutkimuksesta jätettiin pois yliopistosairaalat niiden suuren opiskelijakuormittavuuden vuoksi. Lisäksi Moodle TKI-alustan kirjautumis- ja kirjoittamisohjeet tehtiin hyvin selkeiksi ja yksinkertaisiksi, jotta ohjaajilla olisi vaivatonta kirjautua ja kirjoittaa blogia. Myös ohjaajille Webropolin kautta lähetetty kysely oli tehty lyhyeksi ja yksinkertaiseksi, jotta ohjaajat motivoituisivat siihen vastaamaan. (Burns ja Grove 2009.)

Kyselylomakkeen validiteettia tarkasteltaessa on oleellista se, mittaako kysely todella sitä mitä sen tulisi mitata, joten kysely esitettiin viidellä ohjausta antavalla

sairaanhoitajalla. Kyselylomakkeen mitattavaan muotoon muuttamisessa käytettiin teoriaosuudessa käsiteltyä kirjallisuutta ja aikaisempia tutkimuksia, joka lisäsi kyselyn validiteettia. Lisäksi ohjauksen harjoittelun suunnittelua koskeissa väittämässä analysoitiin ohjaajien kokemuksia ennen harjoittelua tapahtuvasta yhteydenpidosta. Harjoittelun toteutumiseen liittyvillä väittämällä analysoitiin ohjaajien ajatuksia harjoittelun aikana tapahtuvasta yhteydenpidosta opettajaan. Ohjaajan ja opettajan yhteistyötä yleensä ja teorian sekä käytännön yhdistämistä analysoitiin yhteistyötä koskeissa väittämässä. (Burns ja Grove 2009.)

Tämän kyselyn sisältövaliditeetin arviointitapoina käytetään mm. näennäisvaliditeettia ja asiantuntija-arvioiteja. Tutkimuksessa käytettiin tutkijan omaa käsitystä mittarin kyvystä mitata tutkittavaa ilmiötä. Vaikka tämä näennäisvaliditeetti oli tutkijan oma subjektiivinen arvio, käytettiin sitä silti, sillä käsite oli selkeästi määritelty ennen mittarin rakentamista ja perustui teorian tietoon. Lisäksi tutkija on toiminut itse kauan ohjaajana ja tuntee näin tutkittavan aiheen. Apuna käytettiin myös asiantuntijoita, jolloin tutkittavan aiheen asiantuntija arvioi, vastaako kyselylomakkeen sisältö taustateoriaa. Tässä tutkimuksessa teksti annettiin luettavaksi aihealueen hyvin tuntevilla henkilöillä ja pyydettiin heiltä arvio mittarista. Asiantuntija-arvioinnin mukaan kysely voitiin toteuttaa. (Burns ja Grove 2009.)

Tutkimuksen tuloksia arvioitaessa puhutaan sisäisestä ja ulkoisesta validiteetista. Tutkimuksen alussa tuli jo ilmi sisäiseen validiteettiin vaikuttavia häiriötekijöitä. Vaikka organisaatio (esim. kunnan terveyskeskus) oli lupautunut mukaan tutkimukseen, opiskelijan ohjaaja kieltäytyi ajanpuutteen vuoksi. Näin mukaan tulevien blogikirjoittajien määrä väheni. Lisäksi kyseessä oli uusi, internet-pohjainen yhteistyön muoto, johon suhtauduttiin ohjaajien kesken epäilevästi. Tutkimuksen otos oli lisäksi harkinnanvarainen ja tulos on yleistettävissä vain varovasti kaikkiin hoitotyön ohjaajiin. Tulos on kuitenkin yleistettävissä hyvin tutkittuun kohdejoukkoon. Ennen tutkimuksen aloittamista uskottiin osallistujamäärän olevan suurempi, mutta ainoastaan 42 ohjaajaa lupautui kirjoittamaan blogia. Kyselyyn vastasi 31 ohjaajaa ja tämä pieni osallistujamäärä heikensi tutkimuksen ulkoista validiteettia. Kyselyn vastausprosentti oli 74%, jota voidaan pitää hyvänä luotettavuuden kannalta. (Burns ja Grove 2009.)

7.3 Tutkimustulosten tarkastelua ja johtopäätökset

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää ohjaajien näkemyksiä opettajan ja ohjaajan yhteistyöstä ja yhteydenpidosta. Lisäksi tavoitteena oli kuvata ohjaajien näkemyksiä blogikirjoittamisesta ohjatun harjoittelun aikana.

Tutkimukseen osallistuneet ohjaajat tarvitsivat opettajaa harjoittelun aikana, mutta silti suurin osa koki ottavansa yhteyttä opettajaan vain opiskelijaan liittyvissä ongelmatilanteissa. Ongelmia saattaa harjoittelussa olla paljonkin, sillä kaikki ohjaajat pitivät opettajan tapaamista harjoittelun aikana tarpeellisena ja suurin osa ohjaajista sai apua opettajalta opiskelijaan liittyviin ongelmiinsa. Ohjaajan eteen saattaa tulla ohjatussa harjoittelussa monia vaikeita kysymyksiä, joihin hän tarvitsee opettajan apua (Häggman-Laitila 2009) ja tämän tutkimuksen tulos tukee tätä olettamusta.

Ohjaajien mielestä oli tärkeää, että opettaja ottaa yhteyttä ennen opiskelijan harjoittelun alkua. Vaikka neljäsosa ohjaajista ei tavannut kertaakaan harjoittelun aikana opettajaa, 65% ohjaajista koki silti saavansa riittävästi tietoa opiskelijasta ennen harjoittelun alkua. Ohjaajien näkemys siitä, että opettaja tuntee osaston, jossa opiskelija on harjoittelussa, erottui vastausten hajonnassa. Lähes sama määrä ohjaajia vastasi sekä tietämisen puolesta että vastaan. Kysymys saattoi olla vaikea, sillä jos ohjaaja ei tapaa opettajaa, ei hän välttämättä voi tietää tunteeo opettaja osaston vai ei. Ohjattu harjoittelu tulisi alkaa hyvällä opettajan ja ohjaajan etukäteissunnittelulla (Severinsson ja Sand 2010, Vuorinen ym. 2005) ja tämän tutkimuksen tulos tukee hyvän etukäteissunnittelun toteutumista. Tapaamiskertojen määrä puolestaan poikkesi Saarikosken ym. (2007) opiskelijoille tekemän kyselyn tapaamiskerroista, jossa vain 4% opiskelijoista ei tavannut harjoittelun aikana opettajaa. Toisaalta taas Turun yliopistollisessa keskussairaalassa vuonna 2012 jopa 93% opiskelijoista ei tavannut harjoitteluna aikana opettajaa (Tarr 2013). Tapaamiskerrat oli tosin kysytty opiskelijoilta, mutta usein kuitenkin opettajan tavatessa opiskelijaa, hän tapaa myös ohjaajan.

Vaikka ohjaajien on hyvä tietää opiskelijoiden opetussuunnitelma (Luojuus 2011), vajaa puolet tutkimukseen osallistuneista ohjaajista ei tiennyt, mitä opiskelijalle oli opetettu hoitotyön jaksolla. Tosin vajaa puolet kertoi myös tietävänsä opetussuunnitelmasta. Tämä saattoi johtua eri ikäisten ohjaajien näkemyksistä. Nuorempaan ikäryhmään

kuuluvat ohjaajat kertoivat tietävänsä opetussuunitelman kun taas vanhempaan ikäryhmään kuuluvat ohjaajat tiesivät huonommin, mitä opiskelijoille oli opetettu hoitotyön jaksolla. Nuoremmat ohjaajat saattoivat muistaa oman koulutuksensa aikaista opetussuunnitelmaa ja vanhempien ohjaajien muistikuvat olivat siitä vähäisemmät. Toisaalta voidaan ajatella, että jokaisen ohjaajan tulisi päivittää tietojaan ohjaukseen liittyvistä asioista ja siten myös opiskelijan opetussuunnitelmaa koskevia tietojaan. Tämä kannattaa myös huomioida oppilaitoksen ja opettajien toiminnassa.

Ohjaajat pitivät yhteyttä opettajaan pääosin sähköpostin ja puhelimen välityksellä, mutta myös kasvotusten. Ohjaajat kertoivat opettajan pitävän heihin yhteyttä pääasiallisesti puhelimella ja tapaamalla kasvotusten. Muun muassa Facebook ja Twitter ovat vielä harvinaisia yhteydenpitovälineitä ja niihin ei suhtauduta luottamuksella. (Morley 2013). Vain yksi ohjaaja kertoi opettajan ottaneen häneen yhteyttä Facebookin kautta. Ohjaajat lähettivät opettajalle viestiä usein myös opiskelijan avulla. Tämä voi johtua siitä, että ohjaaja helpotti omaa työtään lähettämällä viestin opiskelijan kautta opettajalle, eikä ohjaajan ollut pakko siten kirjautua esim. blogiin, sähköpostiin tai Facebookiin.

Ohjaajat eivät uskoneet opettajan kaventavan teorian ja käytännön välistä ”kuilua” ja pitivät opettajien yhteydenpitoa ohjaajiin riittämättömänä. Tämä eroaa Salmisen ym. (2013) tutkimuksesta, jossa todettiin opettajan ja ohjaajien yhteydenpidolla olevan merkitystä teorian ja käytännön yhdistämisessä. Lisäksi suurin osa ohjaajista ei saanut tukea opettajalta ohjaukseen. Kyselyssä ei selvitetty, oliko ohjaaja kysynyt apua opettajalta ohjaukseen. Vaikka yhteistyö opettajan kanssa oli vähäistä, ohjaajat saivat silti apua opiskelijaan liittyvissä ongelmatilanteissa opettajalta. Ohjaukseen liittyvä tukeminen oli vähäistä ja se saattoi johtua ohjaajien hyvistä ohjausvalmiuksista, perehdytyksestä sekä ohjauksen mielekkyydestä. Lisäksi kyselyyn osallistuneet ohjaajat olivat kokeneita opiskelijaohjaajia, sillä lähes puolella oli ollut viimeisen vuoden aikana 3–5 ohjattavaa, ja kaikilla oli vähintään kolme vuotta kokemusta ohjauksesta.

Toimivaan opiskelijaohjaukseen kuuluu saumaton yhteistyö eri toimijoiden kesken (Jokelainen, 2013) ja yhteistyö opettajan ja ohjaajan välillä on sanottu olevan onnistuneen ohjauksen edellytys (Heffernan ym. 2009). Sosiaali- ja terveysministeriön antamista harjoitteluyksikön ja koulun välisen hyvän informaation vaihdon ohjeistuksesta huolimatta yhteydenpito ohjaajan ja opettajan välillä ohjatun harjoittelun

aikana on vähäistä koulutusmäärärahojen resurssoinnissa ja yksikköhinnoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi (STM 2003). Paikallisilla tasoilla annettujen suositusten mukaan opettajan tulisi antaa tukea ohjaajalle ja pitää yhteyttä kliiniseen harjoittelupaikkaan (Kanta-Hämeen alueen sosiaali- ja terveysala 2012, STM 2003). Tämän tutkimuksen mukaan ohjeet toteutuivat vain osittain. Opettajan roolin muuttuminen on saattanut vaikuttaa osaltaan yhteistyön ja yhteydenpidon vähäisyyteen.

Kaikki blogikirjoittamiseen lupautuneet ohjaajat eivät harjoittelun aikana lopulta kirjoittaneet blogia. Osa oli mahdollisesti kokenut blogikirjoittamisen liian työlääksi tai aikaavieväksi. Osa ohjaajista oli saanut tiedon opiskelijan ohjaukseen liittyvästä blogikirjoittamisesta liian myöhään ja kieltäytyi siksi. Opiskelija ja opettaja kirjoittivat kuitenkin blogia osana opiskelijan harjoittelun reflektointia. Seitsemän ohjaajaa ei ollut kirjoittanut kertaakaan blogia, mutta yksi ohjaajista oli kirjoittanut blogia yli kahdeksan kertaa. Ohjaajat kertoivat pitäneensä yhteyttä opettajaan blogin lisäksi puhelimella ja kasvotusten tapaamalla. Sähköpostin käyttö yhteydenpidon välineenä oli vähentynyt blogikirjoittamisen aikana normaalista. Yksi ohjaajista ei pitänyt muilla tavoilla yhteyttä opettajaan blogikirjoittamisen lisäksi. Aimman kirjallisuuden mukaan opiskelijat eivät hyötäneet blogikirjoittamisesta ohjatussa harjoittelussa ilman ohjaajien antamaa palautetta (Chu ym. 2012). Tämän perusteella voidaan ajatella, että opettajan ja ohjaajan yhteistyökään ei lisääntynyt blogin avulla, koska blogia ei kirjoitettu tai sitä kirjoitettiin harvoin. Blogin käyttö vaatinee tottumista ja uuden tavan omaksumista, joka vie aikansa.

Ohjaajat pitivät blogikirjoittamista kohtalaisen helppona ja blogiin kirjoitettiin harjoitteluun liittyviä asioita, mutta kuitenkin he eivät kokeneet sitä mielekkääksi yhteydenpitotavaksi. Syynä tähän saattoi olla, ettei blogikirjoittaminen ollut tuttua ja se koettiin vieraaksi yhteydenpidon välineeksi. Ohjaajien ei ollut helpompi valmistautua väliarviointiin tai loppuarviointiin blogikirjoittamisen jälkeen kuin aikaisemmin, ilman blogikirjoittamista. Suurin osa ohjaajista ei kuitenkaan osannut sanoa, mitä mieltä loppuarviointiin tai väliarviointiin valmistautumista olivat. Tämä saattaa johtua väliarvioinnin puuttumisesta ohjatussa harjoittelussa sekä siitä, että osa ohjaajista ei kirjoittanut blogia lainkaan harjoittelun aikana. Tämä tulos eroaa aikaisemmista tutkimuksista, joissa blogikirjoittaminen nähtiin positiivisena ja hyödyllisenä yhteydenpitovälineenä. (Mettiäinen ja Vähämaa 2013, Lin ym. 2013, Chu ym. 2012, Wiid ym. 2012). Tosin näissä edellä mainituissa tutkimuksissa kohderyhmänä olivat

opiskelijat. Hoitajiin suunnatussa tutkimuksessa blogikirjoittamista ei nähty hyödyllisenä reflektiivisyyden edistäjänä ja ajan puute nähtiin suurimmaksi esteeksi (Farr 2011). Kyseinen tutkimus tukee tämän tutkimuksen tulosta.

Ohjaajien mielestä he eivät saaneet tukea tai neuvoja ohjaukseen blogin avulla, eikä sen nähty myöskään lisäävän yhteistyötä opettajan ja ohjaajan välillä. Tulos eroaa Myrickin ym. (2011) tutkimuksesta, jossa klinikkaohjaaja sai tukea muilta ohjaajilta omaan ohjaukseensa blogin avulla. Opettajat eivät ehkä olleet riittävän aktiivisia itse kirjoittamaan blogia tai se saatettiin nähdä enemmän opettajan ja opiskelijan välisenä yhteydenpitovälineenä.

Blogikirjoittaminen oli uusi yhteistyö -ja yhteydenpitotapa ohjaajille ja kuten kaikkeen uuteen, siihen suhtauduttiin varauksella. Innottomuus tutkimukseen osallistumisesta näkyi kieltäytymisinä itse kyselyyn ja blogikirjoittamiseen. Tutkimusta suunniteltaessa uskottiin osallistuneita olevan enemmän ja blogikirjoittamiseen liittyviä ohjeita oli suunniteltu tarkkaan. Ohjeet eivät olleet tavoittaneet ajoissa kaikkia ohjaajia ja tämä yhdessä aiheen vierauden kanssa olivat osaltaan vähentämässä osallistujamäärää. Lisäksi organisaatioiden ja yksiköiden jatkuva kiire sekä tutkimuskuormittavuus saattoi lisätä ohjaajien työpainetta ja tutkimusta ei nähty riittävän hyödylliseksi omaan työhön. Nuoremmat ohjaajat näkivät blogikirjoittamisen hieman helpommaksi kuin vanhemmat ohjaajat. Tämä saattoi johtua nuorempien ohjaajien internetin paremmasta hallinnasta, mutta tätä ei tutkimuksessa varsinaisesti tutkittu. Tämä tutkimus oli aikaansa edellä ja tulokset saattavat olla viiden vuoden kuluttua erilaisia.

Blogikirjoittamisesta ohjatussa harjoittelussa on vähän aiempaa tutkittua tietoa. Täysin ohjaajan näkökulmasta olevaa aiempaa tutkittua tietoa ei löydetty yhtään. Yksi aiempi tutkimus koski noviisin ja kokeneen hoitajan välistä yhteydenpitoa, jonka mukaan blogikirjoittaminen nähtiin aikaa vievänä ja koko prosessin pitäisi olla tuttu ennen kuin hyödyt blogin käytöstä voidaan saada. Vain pieni osa ohjaajista koki blogin olevan hyödyllinen omassa työssään (Farr 2011). Tulos tukee osittain tämän tutkimuksen tulosta, jossa ohjaajat eivät kokeneet blogia mielekkääksi yhteydenpitovälineeksi. Toisaalta taas Myrickin ym. (2012) tutkimuksessa blogi nähtiin hyvänä omaa opiskelijaohjausta tukevana työkaluna ohjaajien välisessä kommunikoinnissa.

Aiemman kirjallisuuden mukaan opiskelijat saavat tukea ja palautetta toisiltaan

harjoittelun aikana käyttämällä erilaisia Web 2.0 työkaluja, mutta uskottavuus tunnustettiin työkalun riskiksi. (Morley 2014, Wiid ym. 2013). Tässä tutkimuksessa ohjaajat eivät saaneet tukea tai neuvoja ohjaukseen blogin avulla. Vertailua ei täysin voida tehdä, koska Morleyn ja Wiidin ym. tutkimuksissa kohderyhmänä oli opiskelijat. Opiskelijoiden blogikirjoittamista ohjatussa harjoittelussa on tutkittu jonkin verran (Chu ym. 2012, Lin 2013) ja niissä blogia pidettiin monella tapaa hyödyllisenä. Blogikirjoittaminen todettiin auttavan opiskelijoita refleктоimaan oppimaansa ja rohkaisevan opiskelijoita kirjoittamaan harjoittelun sujumisesta sekä lisäävän yhteistyötä muiden opiskelijoiden kanssa. Tässä tutkimuksessa ohjaajat eivät nähneet blogikirjoittamisen lisäävän yhteistyötä, eikä sitä nähty mielekkäänä yhteydenpitovälineenä ohjatussa harjoittelussa.

7.4 Jatkotutkimusaiheet ja tutkimustulosten hyödyntäminen

Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää niin harjoittelun ohjauksessa kuin koulutuksessa. Tutkimustulokset kuvaavat harjoittelun ohjaajan näkemyksiä yhteistyöstä ja yhteydenpidosta hoitotyön opettajan kanssa sekä blogin mahdollisuuksista yhteistyön apuvälineenä harjoittelun aikana. Ohjattua harjoittelua on hoitotyön alueella tutkittu niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla kovin vähän. Siksi kaikenlainen tutkimus liittyen ohjattuun harjoitteluun ja sen kehittämiseen on tärkeää.

Jatkossa on tärkeää tutkia erityisesti mitä asioita ohjaajat opettajalta kaipaavat tapaamisissa, sillä tähän ei tässä tutkimuksessa saatu vastausta. Yksi mahdollisuus on haastatella ohjaajia opettajan ja ohjaajan yhteistyöhön liittyvistä toiveista sekä niistä yhteydenpidon välineistä, joita ohjaajat haluavat käyttää. Lisäksi on hyvä tehdä sisällönanalyysiä blogikirjoituksista. Tähän on jo saatu SAMK:sta lupa. Tutkimuksella voidaan selvittää, mitä asioita blogiin kirjoitettiin ja miten opiskelijat kokivat blogikirjoittamisen. Tulosta voidaan käyttää hyödyksi ohjatun harjoittelun suunnittelussa ja toteutuksessa.

Blogia ei nähdä vielä mielekkäänä yhteydenpitovälineenä harjoittelussa. Internet-pohjaisten yhteydenpitomuotojen yleistyessä ja nuoremman hoitajapolven astuessa työelämään se voi olla käytännöllinen ja kätevä tapa jakaa ajatuksia niin opettajan, opiskelijan kuin ohjaajankin välillä.

LÄHTEET

Alkula, T., Pöntinen, S., Ylöstalo, P. 1994. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Helsinki: WSOY.

Ammattikorkeakoululaki, Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2003. Sivu luettavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030352> (23.10.2014)

Bartlett-Bragg, A. 2003. Learning e-Learning: Preparing for the Future, Training and Development in Australia, AITD, 30, 6, December, pp.17–19.

Billings, D.M. 2009. Wikis and blogs: consider the possibilities for continuing nursing education. Journal of continuing education in nursing, 40(12), pp. 534–535.

Burns, N. ja Grove, S.K., cop. 2009. The practice of nursing research : appraisal, synthesis, and generation of evidence. 6. ed. edn. St. Louis, Mo: Saunders Elsevier.

Carlsson, E., Wann-Hansson, C., Pilhammar, E. 2009. Teaching during clinical practice: Strategies and techniques used by preceptors in nursing education. Nurse Education Today, 29, pp. 522–526.

Chu, S.K.W., Chan, C.K.K., Tiwari, A.F.Y. 2012. Using Blogs to Support Learning during Internship. Computers & Education, 58(3), pp. 989–1000.

Churchill, D., 2009. Educational applications of Web 2.0: Using blogs to support teaching and learning. British Journal of Educational Technology, 40(1), pp. 179–183.

Dadge, J. ja Casey, D. 2009. Supporting mentors in clinical practice. Paediatric Nursing, 21(10),pp. 35–37.

Davis, C. ja Goodman, H. 2014. Virtual Communities of Practice in Social Group Work Education. Social Work with Groups, 37(1), pp. 85–95.

Dearnley, C., Haigh, J., Fairhall, J. 2008. Using mobile technologies for assessment and learning in practice settings: A case study. Nurse Education in Practice, 8(3), pp. 197–204.

Farr, T. 2011. Career Scope: Midwest. Using a blog to improve communication. Nursing management, 42(6), pp. 52–53.

Gardner, D. 2005. Ten lessons in collaboration. Online journal of issues in nursing, 10(1), pp. 2–2.

Grassley, J. 2009. Wikis and Blogs: Tools for Online Interaction. Nurse educator, 34(5), pp. 209–213.

Griscti, O., Jacono, B. ja Jacono, J. 2005. The Nurse Educator's clinical role. Journal of advanced nursing, 50(1), pp. 84–92.

Hannula, E. 2014. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Terveys osaamisalueen tiimivastaava. Henkilökohtainen tiedonanto. 14.2.2014.

Haugan, G., Sørensen, A., Hanssen, I. 2012. The importance of dialogue in student nurses' clinical education. Nurse education today, 32(4), pp. 438–442.

Heffernan, C., Heffernan, E., Brosnam, M., Brown, G. 2009. Evaluating a preceptorship programme in South West Ireland: perceptions of preceptors and undergraduate students. Journal of nursing management, 17(5), pp. 539–549.

Heinonen, N. 2004. Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu : suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Hinkkanen L. 2002. Hoitotyön opettajan ja käytännön ohjaajan yhteistyö käytännön opiskelun ohjauksessa. Tampereen yliopisto. Tampere.

Häggman-Laitila, A. 2009. Näyttöön perustuvaa hoitotyötä edistävät tekijät – systemaattinen katsaus hoitotyöntekijöiden käsityksiin Tutkiva Hoitotyö 7 (2), 4–12.

Jokelainen, M. 2013. Elements of Effective Student Nurse Mentorship in Placement Learning Environments - Systematic Review and Finnish and British Mentors' Conceptions. Dissertations in Health Sciences 184. Itä-Suomen yliopisto.

Kanta-Hämeen alueen sosiaali- ja terveysala. 2012. Opiskelija-ohjauksen laatusuositukset. Kanta-Hämeen alueen sosiaali- ja terveysalan koulutuksen ja työelämän yhteishanke. Sivua luettavissa: http://www.hameenlinna.fi/pages/385803/Laatusuosituksetviim%20130212_4_1_1.pdf (20.10.2014)

Ladyshevsky, R.K., Gardner, P. 2008. Peer assisted learning and blogging: A strategy to promote reflective practice during clinical fieldwork. Australasian Journal of Educational Technology, 24(3), pp. 241–257.

Lin, K.S., Yen-Fen. 2013. The nursing students' attitude toward using blogs in a nursing clinical practicum in Taiwan: A 3-R framework. Nurse education today, 33(9), pp. 1079–1082.

Luojus, K., 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamalli : ohjaajien näkökulma. Tampere : Tampere University Press.

Madhavanpraphakaran, G.K., Shukri, R.K. and Balachandran, S., 2014. Preceptors' perceptions of clinical nursing education. Journal of continuing education in nursing, 45(1), pp. 28–34.

Metsämuuronen, J. 2005. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 3. laitos. edn. Helsinki: International Methelp.

Mettiäinen, S. ja Vähämaa, K. 2013. Does reflective web-based discussion strengthen nursing students' learning experiences during clinical training? Nurse Education in Practice, 13(5), pp. 344–349.

Morley, D.A. 2014. Supporting student nurses in practice with additional online communication tools. Nurse education in practice, 14(1), pp. 69–75.

Mykrä, T. 2007. Työpaikkaohjaaja oppimisen edistäjänä - opiskelijan ohjaaminen ja arviointi työpaikalla. Vammalan kirjapaino oy. Vammala.

Myrick, F., Caplan, W., Smitten, J., Rusk, K. 2011. Preceptor/mentor education: A world of possibilities through e-learning technology. Nurse education today, 31(3), pp. 263–267.

Mäenpää P, Nurminen T. 2003. Ohjatun harjoittelun oppimisympäristöt ammatillisen kehittymisen edistäjänä –Arvi-projekti 1999–2002. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.

Nursing Midwifery Council 2006. Standards to support learning and assessment in practice. NMC standards for mentors, practice teachers and teachers. NMC. Lontoo

OPM, Opetusministeriö. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, opintojen keskeiset sisällöt ja vähimmäisopintoviikkomäärät. Opetusministeriön työryhmämuistioita 2006:24. Sivua luettavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2001/ammattikorkeakoulusta_terveydenhuoltoon_koulutuksesta_va_lmistuv?lang=fi (20.10.2014)

OKM, Opetus ja kulttuuriministeriö 2012. Ammattikorkeakoulututkinnot 2012. Yhteenveto koulutusohjelmapäätöksistä. Sivua luettavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/opiskelu_ja_tutkinnot/Yhteenveto_AMK-tutkintoon_johtavista_koulutusohjelmista_2012.pdf (4.12.2014)

- Oomen-Early, J., Burke, S. 2007. Entering the blogosphere: blogs as teaching and learning tools in health education. *International Electronic Journal of Health Education*, 10, pp. 186–196.
- Papp, I., Markkanen, M., von Bonsdorff, M. 2003. Clinical environment as a learning environment: student nurses' perceptions concerning clinical learning experiences. *Nurse education today*, 23(4), pp. 262–268.
- Polit, D. ja Beck, C. 2006. *Essentials of nursing research : methods, appraisal, and utilization*. 6th.ed. Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins
- Robinson, C.P. 2009. Teaching and clinical educator competency: bringing two worlds together. *International journal of nursing education scholarship*, 6, pp. Article20.
- Saarikoski M., Marrow C., Abreu W., Riklikiene O. & Özbicakçi S. 2007. Student nurses' experience of supervision and mentorship in clinical practice: A cross-cultural perspective. *Nurse Education in Practice* 7 (6); 407–415.
- Saarikoski M, Warne T, Kaila P., Leino-Kilpi H. 2009. The role of the nurse teacher in clinical practice: An empirical study of Finnish student nurse experiences. *Nurse Education Today* 29, 595–600.
- Salminen, L., Stolt, M., Koskinen, S., Katajisto, J., Leino-Kilpi, H. 2013. The competence and the cooperation of nurse educators. *Nurse Education Today*, 33(11),pp. 1376–81.
- Severinsson, E. ja Sand, A. 2010. Evaluation of the clinical supervision and professional development of student nurses. *Journal of nursing management*, 18(6), pp. 669–677.
- Slade, J. 2013. Using Social Media to meet the Needs of DNP Preceptors within an Online Program. *On-line journal of nursing informatics*, 17(2), pp. 33.
- STM, Sosiaali- ja terveysministeriö. 2003. Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu. Suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille. Sosiaali- ja terveysministeriön monisteita 2003:22. Sivu luettavissa: <http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/-/julkaisu/1083880#fi> (25.10.2014)
- Strandell-Laine, C., Stolt, M., Leino-Kilpi, H., Saarikoski, M. 2014. Use of mobile devices in nursing student-nurse teacher cooperation during the clinical practicum: An integrative review. *Nurse Education Today*. pp.1-7. Sivu luettavissa: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2014.10.007> (4.12.2014)
- Tarr, T. 2013. Turun yliopistollisen keskussairaala. Opetuskoordinaattori. Henkilökohtainen tiedonanto. (14.11.2013)
- TENK 2012. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö.
- Uhari, M., Nieminen, P. 2001. *Epidemiologia ja biostatistiikka*. Helsinki: Duodecim.
- Van Wyk, M.M. 2014. Using social media in an open distance learning teaching practice course. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(4), pp. 370–377.
- Vuorinen, R., Meretoja, R., Eriksson E. 2005. Hoitotyön ohjatun harjoittelun sisältö, edellytykset ja vaikutukset – systemoitu kirjallisuuskatsaus. *Hoitotiede* 17(5)
- Whittington, C. 2003. *Collaboration and partnership in context. Collaboration in Social Work Practice*. Jessica Kingsley Publishers.
- Wiid, C., McCormack, C., Warren, A., Buckley, S., Cahill, M., 2013. Public and private blogging during placements: perspectives of occupational therapy students. *International Journal of Therapy & Rehabilitation*, 20(2), pp. 79–85.

Wink, D. 2009. Communication tools. *Nurse educator*, 34(5), pp. 189–191.

Wolf, K. 2010. Bridging the distance: the use of blogs as reflective learning tools for placement students. *Higher education research and development*, 29(5), pp. 589–602.

Liite 1.

Tiedonhakuprosessi

Tietokanta	Hakusanat	Haun rajaukset	Haun tulokset (n)	Lähempään tarkasteluun valitut (n)	Valitut lähteet (n)
Pubmed	<p>("Faculty, Nursing"[Mesh] OR "Education, Nursing"[Mesh] OR "Mentors"[Mesh] OR "Preceptorship"[Mesh] OR preceptor*[tiab] OR clinical practice*[tiab] OR clinical practicum*[tiab] OR clinical placement*[tiab] OR practice placement*[tiab] OR practical training*[tiab] OR practice training*[tiab] OR practice settings*[tiab] OR practicum*[tiab] OR clinical training*[tiab] OR clinical learning*[tiab] OR clinical education*[tiab] OR placement*[tiab] OR clinical clerkship*[tiab] OR ((teacher*[tiab] AND (nurse*[tiab] OR nursing[tiab])) OR supervision*[tiab] OR supervisor*[tiab] OR clinical teacher*[tiab] OR clinical facilitator*[tiab] OR lecturer practitioner*[tiab] OR practice educator*[tiab] OR link lecturer*[tiab] OR link teacher*[tiab] OR link tutor*[tiab] OR nurse educator*[tiab] OR nurse teacher*[tiab] OR faculty*[tiab] OR instructor*[tiab] OR lecturer*[tiab] OR lecturing staff*[tiab] OR nurse educator*[tiab] OR nurse preceptor*[tiab]) AND ("Blogging"[Mesh] OR blog*[tiab])</p> <p>2. ("Preceptorship"[Mesh] OR preceptor*[tiab] OR clinical practice*[tiab] OR clinical practicum*[tiab] OR clinical placement*[tiab] OR practice placement*[tiab] OR practical training*[tiab] OR practice training*[tiab] OR practice settings*[tiab] OR practicum*[tiab] OR clinical training*[tiab] OR clinical learning*[tiab] OR clinical education*[tiab] OR placement*[tiab] OR clinical clerkship*[tiab]) OR ((teacher*[tiab] AND (nurse*[tiab] OR nursing[tiab])) OR supervision*[tiab] OR supervisor*[tiab] OR clinical teacher*[tiab] OR clinical facilitator*[tiab] OR lecturer practitioner*[tiab] OR practice educator*[tiab] OR link lecturer*[tiab] OR link teacher*[tiab] OR link tutor*[tiab] OR nurse educator*[tiab] OR nurse teacher*[tiab] OR faculty*[tiab] OR instructor*[tiab] OR lecturer*[tiab] OR lecturing staff*[tiab] OR nurse educator*[tiab] OR nurse preceptor*[tiab]) AND ("Blogging"[Mesh] OR blog*[tiab])</p>	<p>Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014</p> <p>Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014</p>	<p>83</p> <p>61</p>	<p>2</p> <p>7</p>	<p>1</p> <p>0</p>
Cihnal	<p>1. ((TI "teacher*" AND (TI "nurse*" OR TI "nursing")) OR TI "supervision*" OR TI "supervisor*" OR TI "clinical teacher*" OR TI "clinical facilitator*" OR TI "lecturer practitioner*" OR TI "practice educator*" OR TI "link lecturer*" OR TI "link teacher*" OR TI "link tutor*" OR TI "nurse educator*" OR TI "nurse teacher*" OR TI faculty* OR TI instructor* OR TI lecturer* OR TI "lecturing staff*" OR (AB "teacher*" AND (AB "nurse*" OR AB "nursing")) OR AB "supervision*" OR AB "supervisor*" OR AB "clinical teacher*" OR AB "clinical facilitator*" OR AB "lecturer practitioner*" OR AB "practice educator*" OR AB "link lecturer*" OR AB "link teacher*" OR AB "link tutor*" OR AB "nurse educator*" OR AB "nurse teacher*" OR AB faculty* OR AB instructor* OR AB lecturer* OR AB "lecturing staff*" OR MH "Preceptorship" OR MH "Clinical Supervision" OR TI preceptor* OR TI "clinical practice*" OR TI "clinical placement*" OR TI "practice placement*" OR TI "practical training*" OR TI "practice training*" OR TI "clinical practicum*" OR TI practice settings* OR TI practicum* OR TI "clinical training*" OR TI "clinical learning*" OR TI "clinical education*" OR TI placement* OR TI clinical clerkship* OR AB preceptor* OR AB "clinical practice*" OR AB "clinical placement*" OR AB "practice placement*" OR AB "practical training*" OR AB "practice training*" OR AB "clinical practicum*"</p>	<p>Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014</p>	<p>42</p>	<p>4</p>	<p>1</p>

Liite 1.

	OR AB "practice settings*" OR AB practicum* OR AB "clinical training*" OR AB "clinical learning*" OR AB "clinical education*" OR AB placement* OR AB "clinical clerkship*" AND (MH "Blogs" OR TI blog* OR AB blog*) 2.(MH "Blogs" OR TI blog* OR AB blog*) AND (communication* OR interaction* OR co-operation* OR collaboration*)		421	5	1
Medic	Blog*	Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014	2	1	1
Cochrane	Blog*	Kieli Englanti, vuodet 2004-2014	29	0	0
Eric	((TI teacher* AND (TI nurse* OR TI nursing)) OR TI supervision* OR TI supervisor* OR TI "clinical teacher*" OR TI "clinical facilitator*" OR TI "lecturer practitioner*" OR TI "practice educator*" OR TI "link lecturer*" OR TI "link teacher*" OR TI "link tutor*" OR TI "nurse educator*" OR TI "nurse teacher*" OR TI faculty* OR TI instructor* OR TI lecturer* OR TI "lecturing staff*" OR (AB teacher* AND (AB nurse* OR AB nursing)) OR AB supervision* OR AB supervisor* OR AB clinical teacher* OR AB "clinical facilitator*" OR AB "lecturer practitioner*" OR AB "practice educator*" OR AB "link lecturer*" OR AB "link teacher*" OR AB "link tutor*" OR AB "nurse educator*" OR AB "nurse teacher*" OR AB faculty* OR AB instructor* OR AB lecturer* OR AB "lecturing staff*" OR TI "Preceptorship*" OR AB "Preceptorship*" OR TI "Clinical Supervision*" OR AB "Clinical Supervision*" OR TI preceptor* OR TI "clinical practice*" OR TI "clinical placement*" OR TI "practice placement*" OR TI "practical training*" OR TI "practice training*" OR TI "clinical practicum*" OR TI practice settings* OR TI practicum* OR TI "clinical training*" OR TI "clinical learning*" OR TI "clinical education*" OR TI placement* OR TI clinical clerkship* OR AB preceptor* OR AB "clinical practice*" OR AB "clinical placement*" OR AB "practice placement*" OR AB "practical training*" OR AB "practice training*" OR AB "clinical practicum*" OR AB "practice settings*" OR AB practicum* OR AB "clinical training*" OR AB "clinical learning*" OR AB "clinical education*" OR AB placement* OR AB "clinical clerkship*") AND (DE "Electronic Publishing" OR TI blog* OR AB blog*)	Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014	445	1	0
Scopus	TITLE-ABS-KEY ((teacher* AND (nurse* OR nursing)) OR supervision* OR supervisor* OR "clinical teacher*" OR "clinical facilitator*" OR "lecturer practitioner*" OR "practice educator*" OR "link lecturer*" OR "link teacher*" OR "link tutor*" OR "nurse educator*" OR "nurse teacher*" OR faculty* OR instructor* OR lecturer* OR "lecturing staff*") AND ("Preceptorship" OR "Clinical Supervision" OR preceptor* OR "clinical practice*" OR "clinical placement*" OR "practice placement*" OR "practical training*" OR "practice training*" OR "clinical practicum*" OR "practice settings*" OR practicum* OR "clinical training*" OR "clinical learning*" OR "clinical education*" OR placement* OR "clinical clerkship*") AND blog*)	Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004-2014	16	5	1

Liite 1.

Web of science core collection	((teacher* AND (nurse* OR nursing)) OR supervision* OR supervisor* OR clinical teacher* OR "clinical facilitator*" OR "lecturer practitioner*" OR "practice educator*" OR "link lecturer*" OR "link teacher*" OR "link tutor*" OR "nurse educator*" OR "nurse teacher*" OR faculty* OR instructor* OR lecturer* OR "lecturing staff*" OR "Preceptorship" OR "Clinical Supervision" OR preceptor* OR "clinical practice*" OR "clinical placement*" OR "practice placement*" OR "practical training*" OR "practice training*" OR "clinical practicum*" OR "practice settings*" OR practicum* OR "clinical training*" OR "clinical learning*" OR "clinical education*" OR placement* OR "clinical clerkship*") AND blog*	Kieli englanti, suomi, ruotsi vuodet 2004- 2014	235	3	1
	Yhteensä		1334	28	6

Sisäänottokriteerit:

Valintakriteerit otsikon perusteella:

- kohdejoukko opiskelija tai ohjaaja
- hoitotyön kontekstissa
- vuosina 2004-2014
- kieli englanti, suomi tai ruotsi

Valintakriteeri koko tekstin perusteella:

- mainitaan blogi, opiskelija, ohjaaja, opettaja
- ohjaajan rooli ohjatussa harjoittelussa mainitaan
- kuvaa opiskelijan tai ohjaajan ja opettajan blogin käyttöä ohjatussa harjoittelussa

Poissulkukriteerit koko tekstin perusteella:

- kirjallisuuskatsaus
- kuvaa hoitajan/ohjaajan/opiskelijan ja potilaan välistä blogikirjoittamista
- koko teksti ei ollut saatavilla tietokannoista

Liite 2.

Arvoisa vastaanottaja,

Opiskelen Turun yliopiston hoitotieteen laitoksella terveystieteiden maisteriksi opettajan koulutusohjelmassa. Opintoihini kuuluu pro gradu -tutkimuksen tekeminen. Tutkimukseni tarkoituksena on kuvata, millaista yhteistyötä opettajan ja ohjaajan välillä on ja ohjaajien kokemuksia blogikirjoittamisesta yhteistyön apuvälineenä ohjatun harjoittelun aikana. Tavoitteena on tutkimuksesta saadun tiedon pohjalta kehittää harjoittelun ohjausta.

Tutkimukseen valitaan ne sairaanhoitajat, jotka osallistuvat opiskelijaohjaukseen keväällä 2014 ja, jotka haluavat olla mukana tutkimuksessa. Tutkimukseen osallistuville ohjaajille annetaan Satakunnan ammattikorkeakoulun MoodleTKI-oppimisalustan tunnukset, joilla he pääsevät opiskelijan ja opettajan tavoin kirjoittamaan yhteistä blogia. Osapuolet kirjoittavat omia ajatuksiaan oppimisesta, ohjauksesta ja opetuksesta sekä osallistua keskusteluun kommentoiden toinen toistensa ajatuksia. Harjoittelun loputtua tulen lähettämään ohjaajille sähköisen kyselyn osastonhoitajien kautta. Tulen ohjeistamaan ohjaajat kirjallisesti blogia varten.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Vastaaminen tapahtuu nimettömänä eikä ohjaajan henkilöllisyys tai osasto tule esille tutkimusraportissa. Vastaukset tulevat vain tutkimuskäyttöön ja tietojen käsittely on luottamuksellista. Tulokset raportoidaan opinnäytetyönä Turun yliopistossa. Raportti toimitetaan tutkimukseen osallistuviin organisaatioihin.

Pyydän lupaa suorittaa kyselyn johtamissanne hoitotyön yksiköissä työskenteleville hoitajille, jotka toimivat opiskelijaohjaajana toukokuussa 2014. Pyydän myös, että nimeätte yhteyshenkilön, jotta tavoitan opiskelijaohjaukseen osallistuvat ohjaajat. Tutkimustani ohjaa dos Leena Salminen Turun yliopiston hoitotieteen laitokselta.

Kiitos yhteistyöstä.

Anna-Maija Karapuu
anmkar@utu.fi
p. 040 5506616

LeenaSalminen
TtT, dosentti
leesalm@utu.fi

Liitteet:
Tutkimussuunnitelma
Kysely
Ohjeet blogikirjoittamiseen
Saatekirje ohjaajille

Liite 3.

Hyvä harjoittelun ohjaaja!

Olen Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen opettajaopiskelija. Teen pro gradu - tutkimukseni hoitotyön opettajan ja ohjatun harjoittelun ohjaajan yhteistyöstä. Tutkimusten mukaan harjoittelun ohjaajalla on nykyään suuri vastuu opiskelijan harjoittelun ohjauksesta, kun taas opettaja toimii lähinnä harjoittelun koordinoijana. Tavoitteena on tuottaa tietoa harjoittelun ohjauksen kehittämiseen.

Blogit ovat sosiaalisen median sivuja, joita käyttäjät voivat muokata ja, joihin voi kommentoida asioita ilman suurempaa teknistä tietämystä. Blogikirjoittamisen on todettu auttavan opettajaa ja harjoittelun ohjaajaa heidän välisessä kommunikoinnissa. Tämä yhteydenpidon välineen käyttö on helppo oppia sekä se antaa mahdollisuuden ohjaajan kehittää tietämystään ohjauksesta. Blogista voisi olla hyötyä opettajan ja ohjaajan ohjauskeskusteluissa harjoittelun aikana.

Osastonne opiskelijavastaava tai osastonhoitaja jakaa Teille tunnukset, joiden avulla pääsette kirjautumaan Satakunnan ammattikorkeakoulun MoodleTKI-oppimisalustalle. Liitteenä tarkemmat kirjautumis- ja kirjoittamisohjeet. Tarkoituksena on vähintään kerran viikossa käydä kirjoittamassa ajatuksia, mielipiteitä, kysymyksiä tai kommentteja opiskelijan harjoittelun sujumisesta sekä omasta ohjauksesta. Harjoittelusta vastaava opettaja on ohjeistettu myös kirjoittamaan blogia Moodle TKI-oppimisalustassa.

Opiskelijan harjoittelun päätyttyä tulen lähettämään yhteyshenkilön kautta linkin kyselyyn, jossa kysytään yhteistyöhön ja blogin käyttöön liittyviä kysymyksiä. Vastaukset palautuvat nimettömänä ja tulevat vain tutkimuskäyttöön. Blogin sisältöä voidaan hyödyntää tulevissa tutkimuksissa. Vastaaminen on vapaaehtoista ja tutkimukseen osallistuvalla on oikeus keskeyttää osallistumisensa missä tahansa tutkimuksen vaiheessa. Tulen lähettämään tutkimukseni tulokset osastollonne. Vastauksenne on tärkeä, koska tulosten avulla voidaan kehittää ohjaustoimintaa.

Yhteistyöterveisin

Anna-Maija Karapuu
Sh, TtK, TtM opiskelija, Turun yliopisto,
hoitotieteenlaitos, p.0405506616/anmkar@utu.fi

Liite 4.

Ohjeet blogikirjoittamiseen / ohjaaja

Kirjautuminen Satakunnan ammattikorkeakoulun sivuille:

1. Mene sivulle moodle.samk.fi
2. Valitse SAMK TKI Moodle
3. Työtiloista valitse Muut
4. Valitse (demo1) = Blogi ohjatussa harjoittelussa 2014
5. Valitse opiskelijasi nimellä oleva kansio
6. Kirjaudu käyttäjätunnuksellasi ja salasanallasi, saat sen osastonhoitajaltasi
7. Kirjoita blogia ☺

Mitä on tarkoitus kirjoittaa?

- Ajatuksia ohjauksen sujumisesta
- Opiskelijan edistyminen harjoittelussa: mitä on tehty, miten sujunut, mitä kehitettävää
- Opiskelijalle voi antaa palautetta
- Opettajalle voi esittää kysymyksiä mm. miten ohjata jotain tiettyä aihetta, miten aihe on opetettu teoriassa yms.
- Opettajalle voi antaa palautetta
- Opettajalta voi pyytää palautetta itselle
- Onko ongelmia harjoittelussa? Mitä?
- Keskustella tulevasta väliarvioinnista, esim. opettajalle voi esittää mieltä painavia kysymyksiä, asioita mitä tulisi käsitellä arvioinnissa tai voisiko arvioinnin jopa hoitaa blogissa yhteisellä päätöksellä?
- Keskustella tulevasta loppuarvioinnista
- Kirjoittaa mietteitä opettajan ja opiskelijan kanssa siitä, miten harjoittelua olisi hyvä kehittää tai miten opiskelija voisi saada enemmän irti harjoittelusta.

Mukavia kirjoitushetkiä.

Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä tutkijaan:

Anna-Maija Karapuu

p. 040 5506616

anmkar@utu.fi

Liite 5.

Ohjeet blogikirjoittamiseen / opiskelija

Kirjautuminen Satakunnan ammattikorkeakoulun sivuille:

1. Mene sivulle moodle.samk.fi
2. Valitse SAMK TKI Moodle
3. Työtiloista valitse Muut
4. Valitse (demo1) = Blogi ohjatussa harjoittelussa 2014
5. Valitse omalla nimellä oleva kansio
6. Kirjaudu käyttäjätunnuksellasi ja salasanallasi, saat sen opettajaltasi
7. Kirjoita blogia ☺

Mitä on tarkoitus kirjoittaa?

- Ajatuksia harjoittelun sujumisesta
- Omasta edistymisestä harjoittelussa: mitä on tehty, miten sujunut, mitä kehitettävää
- Ohjaajalle voi antaa palautetta
- Opettajalle voi esittää kysymyksiä esim. harjoittelussa tapahtuneista asioista ja miten asian voisi teoriassa hoitaa ja miten asia hoidettiin käytännössä. Onko eroa?
- Opettajalle voi antaa palautetta
- Onko ongelmia harjoittelussa?
- Keskustella tulevasta väliarvioinnista, esim. opettajalle voi esittää mieltä painavia kysymyksiä, asioita mitä tulisi käsitellä arvioinnissa tai voisiko arvioinnin jopa hoitaa blogissa yhteisellä päätöksellä?
- Keskustella tulevasta loppuarvioinnista
- Kirjoittaa mietteitä opettajan ja ohjaajan kanssa siitä, miten harjoittelua olisi hyvä kehittää tai miten opiskelija voisi saada enemmän irti harjoittelusta.

Mukavia kirjoitushetkiä.

Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä tutkijaan:

Anna-Maija Karapuu

p. 040 5506616

anmkar@utu.fi

Tutkielman keskeiset artikkelit**LIITE 6.**

TEKIJÄ/TEKIJÄT VUOSI, MAA	TUTKIMUKSEN TARKOITUS	KOHDERYHMÄ JA AINEISTON KOKO	TUTKIMUS- MENETELMÄT	KESKEISET TULOKSET
Chu, S. Chan, C. Tiwari, A. 2012 Kiina	Tutkia kahden ryhmän (opiskelija ja hoitotyön johtaja) asenteita, odotuksia ja bloggaamisprosessia hoitotyön maisteriopiskelijoiden käytännön harjoittelussa	Opiskelijat ja hoitotyön johtajat (N= 53/28)	Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen Haastattelu+ Sisällönanalyysi	Blogi auttoi ongelmaratkaisussa, reflektioissa ja keskustelussa tuntemuksista harjoittelun sujumisesta sekä auttoi tiedon rakentamisessa ja uudelleen käytössä. Opiskelijat kokivat positiivisesti blogikirjoittamisen harjoittelun aikana, mutta blogista ei ollut hyötyä opiskelijalle, jolloin ohjaaja kirjoittanut blogiin palautetta.
Farr, T. 2011 USA	Parantaako blogikirjoittaminen yhteydenpitoa ja perehdytystä noviisin ja kokeneen hoitajan välillä	Hoitotyön ohjaajat (N=160)	Kvalitatiivinen Sisällönanalyysi	Blogien käyttö pitäisi olla rutiinia työssä, jotta tehokkuus saavutettaisiin. Ajan puute koettiin esteeksi blogikirjoittamiseen ja lukemiseen. Koko bloggaamisen prosessi pitäisi olla tuttu, ennen kuin hyödyt voidaan saada. Ainoastaan 10% ohjaajista koki blogin edistävän reflektiivisyyttä.
Lin, K. , Shen, Y. 2013 Taiwan	Millaisia kokemuksia sairaanhoitaja opiskelijoilla on blogikirjoittamisesta keskenään käytännön harjoittelun aikana?	Hoitotyön opiskelijat (N=179)	Kysely Kvantitatiivinen	Kokemukset olivat positiivisia. Saivat palautetta toisilta opiskelijoilta ja se koettiin lisäävän kanssakäymistä ja yhteyttä muiden kanssa. Tämä lisäsi opiskelijoiden välistä emotionaalista tukea ja se rohkaisi opiskelijaa harjoittelussa.

TEKIJÄ/TEKIJÄT VUOSI, MAA	TUTKIMUKSEN TARKOITUS	KOHDERYHMÄ JA AINEISTON KOKO	TUTKIMUS- MENETELMÄT	KESKEISET TULOKSET
Mettiäinen, S. Vähämaa, K. 2013 Suomi	Selvittää, voiko internet-pohjaista, Moodlessa olevaa, keskustelualuetta (blogi) käyttää opiskelijan ja opettajan välisen ohjauksen työkaluna harjoittelun aikana.	Hoitotyön opiskelijat (N=25) Hoitotyön opettajat (N=2)	Kvalitatiivinen Sisällönanalyysi	Opiskelijat motivoivat toisiaan keskusteluissa jakamalla ajatuksiaan ja kokemuksiaan. He pystyivät refleктоimaan teoriassa ja käytännössä oppimaansa, ja siten saamaan parempia kliinisiä taitoja. Internet-pohjaista keskustelualuetta suositellaan käytettäväksi pitkissä harjoittelujaksoissa opiskelijan ammatillisen kasvun edistämiseksi.
Morley, D. 2013 Englanti	Miten opiskelija kokee yhteydenpidon kouluun harjoittelun aikana Web 2.0 työkalujen kautta? (Wiki, Facebook, sähköposti, e-oppiminen)	Hoitotyön opiskelijat (N=52)	Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen Kysely	Facebookin ja muiden online –työkalujen käytössä on riskejä kuten anonymiteetti, uskottavuus ja luotettavuus mutta tavoitettavuus oli näiden työkalujen etu. Opiskelijoilla oli mahdollisuus näiden avulla kommunikoida keskenään ja opettajan kanssa, vaikka olisivat kaukana toisistaan.
Myrick, F. Caplan, W. Smitten, J. Rusk, K. 2011 Kanada	Selvittää onko virtuaalioppiminen tehokas menetelmä tukea klinikka ohjaajia ohjaustyössään sekä miten ohjaajat kokevat virtuaalioppimisen	Hoitotyön klinikka ohjaajat (N=25).	Haastattelu Kvalitatiivinen	Ohjaajat pystyivät keskustelemaan kliinisestä opettamisesta ja heidän omasta roolista toisten ohjaajien kanssa. He olivat tyytyväisiä nopeaan palautteeseen ja yhteistyöhön. Tämä menetelmä laajensi heidän ajatteluaan opettamisesta ja he saivat tukea ohjaukseensa.
Wiid, C. McCormack, C. Warren, A. Buckley, S. Cahall, M. 2012 Irlanti	Opiskelijoiden kokemus blogikirjoittamisesta käytännön harjoittelussa, onko tästä työkalusta apua reflektiossa?	Toimintaterapia opiskelijat (N=76)	Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen Kysely	Blogikirjoittamista ei nähty hyväksi työkaluksi reflektion kehittymisessä, mutta nähtiin hyvänä menetelmänä opiskelijoiden väliselle tuelle ja palautteen annolle.

Kysely on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kysytään taustatietoa vastaajista sekä näkemyksiä ohjaajan ja opettajan yhteistyöstä harjoittelussa. Toisessa osiossa kysytään blogista yhteydenpitovälineenä.

I OSA

A. Taustatiedot

Vastaa seuraaviin taustatietoja koskeviin kysymyksiin rastittamalla oikea vaihtoehto tai täyttämällä vastaukseen varattu alue.

1. Ikä ____ vuotta

2. Koen opiskelijaohjauksen mielekkääksi.

Kyllä ( )

Ei ( )

3. Kuinka monta vuotta olet toiminut sairaanhoitajana? _____ vuotta.

4. Olen saanut perehdytystä opiskelijaohjaukseen.

Kyllä ( )

En ( )

5. Kuinka monta ohjattavaa sairaanhoitajaopiskelijaa sinulla on ollut viimeisen vuoden aikana?

1-2 ( )

3-5 ( )

5-7 ( )

yli 7 ( )

6. Kuinka usein tapaat opettajan opiskelijan harjoittelun aikana?

1-2 kertaa ( )

3 tai enemmän ( )

en kertaakaan ( )

7. Koen omaavani tarvittavat valmiudet opiskelijaohjauksen toteuttamiseen.

Kyllä ( )

En ( )

8. Olen kiinnostunut saamaan
lisäkoulutusta opiskelijaohjaukseen.

Kyllä ( )
En ( )

B. Ohjatun harjoittelun suunnittelu

Seuraavat kysymykset koskevat ohjatun harjoittelun suunnittelua. Valitse väittämistä
vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa mielipidettäsi.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
9. On tärkeää, että opettaja ottaa minuun yhteyttä ennen harjoittelun alkua.	( )	( )	( )	( )	( )
10. Saan yleensä riittävästi tietoa opiskelijasta ennen harjoittelun alkua.	( )	( )	( )	( )	( )
11. Opettaja tuntee hyvin osaston, jolla toimin.	( )	( )	( )	( )	( )

C. Ohjatun harjoittelun toteutuminen

Seuraavat väittämät koskevat harjoittelun toteutumista. Valitse vaihtoehto, joka parhaiten
kuvaa mielipidettäsi.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
12. En tarvitse opettajaa harjoittelun aikana.	( )	( )	( )	( )	( )
13. Otan yhteyttä opettajaan vain opiskelijaan liittyvissä ongelmatilanteissa.	( )	( )	( )	( )	( )

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
14. Mielestäni opettajan ja opiskelijan tapaamiset harjoittelun aikana ovat tarpeellisia.	( )	( )	( )	( )	( )
15. Tiedän, mitä opiskelijalle on opetettu koulussa hoitotyön opintojaksolla.	( )	( )	( )	( )	( )

D. Ohjaajan ja opettajan yhteistyö

Seuraavat väittämät koskevat ohjaajan ja opettajan yhteistyötä sekä sen kehittämistä. Valitse väittämistä vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa mielipidettäsi.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei sama eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
16. Saan palautetta opiskelija- ohjauksestani opettajalta.	( )	( )	( )	( )	( )
17. Opettaja pitää riittävästi yhteyttä minuun ohjaajana.	( )	( )	( )	( )	( )
18. Opettaja antaa tukea ohjaustoimintaan yksikössäni.	( )	( )	( )	( )	( )
19. Tavoitan opettajan, kun haluan häneen yhteyden.	( )	( )	( )	( )	( )
20. Opettaja auttaa kaventamaan teorian ja käytännön välistä ”kuilua”.	( )	( )	( )	( )	( )
21. Saan harjoitteluun liittyvissä ongelmatilanteissa apua opettajalta.	( )	( )	( )	( )	( )

E. Yhteydenpidon muodot

Rastita sopivin vaihtoehto. Voit valita useamman vaihtoehdon.

22. Miten pidät yhteyttä opettajaan?

- a. Sähköpostilla
- b. Puhelimella
- c. Tapaamalla kasvatusten
- d. Erilaisissa kokouksissa
- e. Opiskelijan välityksellä
- f. Facebookissa
- g. En mitenkään
- h. Muulla tavalla, miten? _____

23. Miten opettaja pitää yhteyttä sinuun?

- a. Sähköpostilla
- b. Puhelimella
- c. Tapaamalla kasvatusten
- d. Erilaisissa kokouksissa
- e. Opiskelijan välityksellä
- f. Facebookissa
- g. En mitenkään
- h. Muulla tavalla, miten? _____

II OSA

F. Blogikirjoittaminen

Seuraavassa osiossa kysytään blogikirjoittamisesta. Valitse sopivin vaihtoehto.

24. Kuinka usein kirjoitit blogia tämän harjoittelun aikana?

- a. en kertaakaan
- b. 1-2 kertaa
- c. 3-4 kertaa
- d. 5 – 7
- e. 8 tai useammin

25. Mitä muita yhteydenpitotapoja opettajan kanssa oli blogikirjoittamisen lisäksi?

- a. sähköposti ( )
- b. puhelin ( )
- c. kasvotusten ( )
- d. kokous ( )
- c. facebook ( )
- d. twitter ( )
- e. muu, mikä _____
- f. ei muita tapoja ( )

Seuraavat kysymykset kuvaavat opettajan ja ohjaajan yhteistyötä blogikirjoittamisen aikana. Vastaa kysymykseen valitsemalla sopivin vaihtoehto.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
26. Blogikirjoittaminen oli minulle helppoa.	( )	( )	( )	( )	( )
27. Koin blogikirjoittamisen vaikeaksi.	( )	( )	( )	( )	( )
28. Kirjoitin blogiin harjoitteluun liittyvistä asioista.	( )	( )	( )	( )	( )
29. Kirjoitin blogia ennen opiskelijan harjoitteluun tuloa.	( )	( )	( )	( )	( )
30. Väliarviointiin oli helpompi valmistautua, kun olin kirjoittanut blogia.	( )	( )	( )	( )	( )
31. Loppuarviointiin oli helpompi valmistautua, kun olin kirjoittanut blogia.	( )	( )	( )	( )	( )

Liite 7.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä
32. Sain opettajalta tukea opiskelijaohjaukseen blogin kautta.	( )	( )	( )	( )	( )
33. Blogin kirjoittaminen lisäsi yhteistyötä opettajan ja ohjaajan välillä.	( )	( )	( )	( )	( )
34. Opettaja antoi hyödyllisiä neuvoja ohjaukseen blogin kautta.	( )	( )	( )	( )	( )